PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIV ЖОВТЕНЬ, 1973 ЧИСЛО 10

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIV ЖОВТЕНЬ, 1973 Ч. 10

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 10 OCTOBER, 1973 VOL. XIV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$6.00
Передплата до інших країн	6.00
Поодиноке число	60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$6.00
Subscription in other countries	6.00
Single copy	60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

	Стор.
Поз'їздові рефлексії	1
II-гий Світовий Конгрес Вільних Українців	2
Андрій Малишко — Бурштин	2
Склад Центральної Управи Союзу Українок Канади	3
О. Ганочко — З біографії С. Пауш	3
Резолюції 35-того З'їзду Союзу Українок	4
Маркус Ван Стін — У поетеси Маргарити Атвуд	6
Галя Мазуренко — Зоя	7
К. Мурашко — Лист з Аргентіни	8
Зая Плітас — Визначні українські письменниці і поетки XX-го стол.	9
С. Наливайко — Художниця Люба Панченко	10
о. П. С. — Молоді професійні сили	12
С. Пауш — Ті, що здобули нагороди	13
W. I. Smith — The Public Archives of Canada and Ethnic Archives	15
Л. Мосендз — Засів	17
„Содаліс" — Недокінчений денник	19
Відділ для дітей	20
Пам'яті М. Ропчан	21
Діти Українських Шкіл	22
Річні звіти	23
Громадська і родинна хроніка	27
Домашнє господарство	32
Українська вишивка	32

НА ОБКЛАДИНЦІ —

Українські свити. Художниця Л. Панченко. Гл. статтю на ст. 10.

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

М. Понеділок — **Рятуйте мою душу.** Повість. Передмова — Юрій Кленовий. Видавництво „Свобода". Стор. 503.

Інформативний Листок — Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, ч. 1—2, січень - червень 1972, Чікаго.

Інформативний Листок — Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, ч. 3—4, липень - грудень, 1972, Чікаго.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Embroidery Desions and Stitches — by N. Ruryk	$6.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ — проф. д-р Н. Полонська Василенко. Стор. 160. Ціна	$6.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ — Збірник пісень на слова Лесі Українки. Ювілейне видання — містить ноти на 27 пісень. Ціна	$10.00
50-річчя ЗДОБУТТЯ ПРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIV ЖОВТЕНЬ, 1973 Ч. 10

Поз'їздові рефлексії

Ще такі свіжі в пам'яті дні відбутого з'їзду Союзу Українців Самостійників та його складових організацій: Союзу Українок Канади, ТУС, СУМК та трьох Інститутів — Св. Івана в Едмонтоні Петра Могили в Саскатуні і Св. Володимира у Торонті. Це був дворічний крайовий з'їзд, який відбувався в днях 1, 2 і 3 вересня у Вінніпезі у будинках Манітобського університету.

Кожний відбутий з'їзд це перелистована сторінка нашої історії, залежна від того, що ми в неї вклали за минулих два роки й які постанови винесли ми на наступних два роки. Про звітування й ухвали з'їзду буде в іншім місці. Хочемо сьогодні поділитись з нашими читачами настроями, які панували під час з'їзду, а настрої та атмосфера цілого з'їзду, як спільних сесій, то так і окремих були наскрізь позитивні, де крім ділових справ були моменти справжнього піднесення, що їх своїм словом вносили поодинокі доповідачі, вказуючи ідейні шляхи, дороги, якими маємо прямувати вперед.

Мабуть не трудно буде уявити собі просторі і багаті залі університетських будинків, заповнені гомоном української мови, гомоном людей в числі до 800 осіб — людей заклопотаних, усміхнених, доброзичливих, або й сердитих, а між ними велике число української молоді, яка сподівається знайти тут своє місце і свою майбутність у громадській праці. Бачимо як формуються різні комісії, як міняються промовці, продовжуються безконечні сесії — все це створювало жвавий, творчий громадський рух. Зібрана тут частина провідного українського суспільства з ціллю піднятись понад дрібні будні життя, щоб відчути святість ідеалу служіння громаді, суспільству, своєму народові.

„Наша будучність в нас самих" — це гасло зібраних на з'їзді. Нас, і подібних до нас, яким доля судила жити і бути у широкому світі, далеко від України, землі наших батьків, але бути собою і не губитись по чужих дорогах. Ось тут і шукання себе, своїх доріг у майбутнє. Що нас жде? Чи зможемо поборювати труднощі? Чи зуміємо розв'язувати десятки проблем, що лежать нам на дорозі до здійснювання наших плянів?

Кожний учасник з'їзду приніс частинку свого серця, кожний має щось сказати, щось додати до сказаного, а так багато потрібно часу, щоб у всім поспіти, щоб усе обговорити — і ось цей живучий рух викликає сподівання, окрилює, вливає якусь незбагнену наснагу, поборює втому і наказує постійно прямувати вперед.

Колесо історії організації повертається на правильніший шлях, бо ще так недавно і так часто ми чули про занепад громадського життя, про заникання української мови, про швидкий асиміляційний процес...

Незабутнє враження на учасників з'їзду зробив останнього дня концерт, який відбувся в найновішій модерній театральній залі Сентеніял. Тут проявила себе українська молодеча організація СУМК. Базою себевияву була власне мистецька музична культура — пісня, музика, рідна мова, що так часто підкреслювалось доповідачами з'їзду. Виступали мистецькі ансамблі: співацькі, танцювальні та інші цікаві точки концерту. Зарепрезентовані тут виступи молоді СУМК з Торонта, Виндзору, Вінніпеґу, Саскатуну, Едмонтону, Давфину.

В системі з'їзду СУС відбував свої сесії Союз Українок Канади. Відбувались вони в цілком окремій залі, заповненій представницями відділів — делеґатками, провінційними урядницями, центральними та гостями. Тут так само як і в цілім з'їзді панував якийсь святочний настрій, почуття єдности думки і бажань невпинно прямувати до намічених завдань організації.

На сесіях Союзу Українок Канади найбільше уваги присвячено музейній фундації, поширенню членства, рідношкільним питанням, журналові „Промінь" та проєктам прапору Союзу Українок Канади.

Своїми позитивними настановами, добрим тоном, вірою в наше майбутнє відбутий з'їзд дає нам надію на заповнення нових сторінок нашої історії корисною і святою працею для нас і нашого народу.

II-гий СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Лише один місяць часу ділить нас від Другого Світового Конґресу Вільних Українців, який відбудеться у Канаді в м. Торонті в днях: 1, 2 і 3-го листопада 1973. Для орієнтації наших читачів подаємо головніші точки нарад Підготовчого Комітету Другого Світового Конґресу Вільних Українців.

Редакція

Святкове відкриття II-го Конґресу СКВУ відбудеться в Торонті в четвер, 1 листопада, о 7-ій год. увечорі, в готелі „Фор Сізонс — Шератон Готель" (вул. Квін Захід ч. 123), де будуть проходити всі наради Конґресу, від четверга до суботи (1—3 листопада). У святковому відкритті Конґресу візьме участь міністер федерального уряду для справ багатокультурности, дост. д-р Станислав Гайдаш. Почесними гістьми Конґресу будуть ВПреосв. Владики Українських Церков, генерали колишніх українських військових формацій, представники українського політичного світу при масовій участи членів українських ветеранських організацій та організацій української молоді, які на відкритті II-го Конґресу відбудуть святковий апель щоб у той спосіб відзначити 55-ті роковини Листопадового Зриву в 1918 р.

Як уже було згадано в попередньому повідомленні Підготовчого Комітету, на пленумі Конґресу будуть виголошені дві основні доповіді: 1. у п'ятницю, 2 листопада, доповідь проф. Івана Вовчука з Нью Йорку на тему: „Положення в Україні і завдання української національної спільноти в вільному світі", 2. в суботу, 3 листопада, доповідь адвоката Петра Саварина з Едмонтону на тему: „Методи збереження української національної субстанції і розвиток культурно - суспільного життя українців у країнах їхнього поселення".

Після цих доповідей учасники Конґресу працюватимуть у студійних семінарах (6 семінарів до першої доповіді, та 8 семінарів до другої доповіді), на яких будуть виголошені коротші доповняючі доповіді на актуальні проблеми нашого національного життя в Україні, в країнах поза залізною куртиною та в країнах нашого поселення в вільному світі. Після цих доповідей, теми яких були докладно подані в попередньому повідомленні, заінтересовані учасники матимуть змогу ставити доповідачам питання чи брати участь у дискусії. Висновки виголошених доповідей і відбутої дискусії будуть основою до схвалення II-им Конґресом відповідних резолюцій.

У суботу, 3 листопада, о 7-ій год. увечорі в готелі, де відбуватиметься II-й Конґрес, у найбільшій бенкетовій залі Торонта („Ґренд — Балрум" на 1800 місць) відбудеться конґресовий баль.

У неділю 4 листопада, о 12-ій год. полудня, в найбільшій залі Торонта „Мейпл Ліф Ґарденс" (16,000 місць). відбудеться на закінчення II-го Конґресу СКВУ всенародня маніфестація.

Безпосередньо перед II Конґресом відбудеться в Оттаві у вівторок, 30 жовтня ц. р., пленарна сесія Секретаріяту СКВУ. В середу, 31 жовтня, відбудеться в Оттаві заходом українських федеральних парляментаристів під проводом сенатора д-ра Павла Юзика гостина Секретаріяту СКВУ для амбасадорів країн українських поселень, представників канадського федерального уряду, канадських політичних партій, як також представників преси, радія і телевізії. Постановлено також відбути в Оттаві того ж самого дня пресову конференцію в справі II-го Конґресу СКВУ.

У четвер 1 листопада, представники Секретаріяту СКВУ відвідають уряд провінції Онтаріо та міський торонтонський уряд, який з нагоди відкриття II-го Конґресу СКВУ проголосить в Торонті день 1 листопада ц. р. „Українським днем".

Андрій Малишко

БУРШТИН

Течуть із сосен золотисті смоли,
Як сльози, й кров, і соки, і снага,
Здається, їх ніколи вже, ніколи
Не обігріє сонячна юга.

Лежать у морі, на глибокім дні,
І сяють бурштином в самотині.

Його століттями шукають люди,
Шліфують, точать, прикрашають груди,
Він оживає, світить, як пожар,
Той згусток сонця, той коштовний дар.

О так і ти, моя могутня мово,
Моя розрадо, вогне мій в снігу,
Живеш, дзвениш і сяєш пурпурово,
Ввібравши кров ,і соки, і снагу,
Крізь погляди байдужі і холодні,
З людських глибин,
Як той бурштин, з безодні
Зринаєш і долаєш злу югу!

Склад Центральної Управи Союзу Українок Канади

вибраний на Головному З'їзді Союзу Українок Канади, 1-го вересня, 1973, в місті Вінніпезі, Манітоба.

Голова — Стефанія Пауш, Едмонтон
Уступивша голова — Леся Івасюк, Едмонтон
1-ша заст. голови — Марія Сулима, Едмонтон
2-га заст. голови — Анна Мельник, Едмонтон
3-тя заступниця голови — д-р Ганна Янішевська, Торонто
4-та заст. голови — Галина Богонос, Вінніпеґ
5-та заст. голови — Ольга Ганночко, Едмонтон
Рекордова секр. — Ольга Райчиба, Едмонтон
Кор. секретарка — добр. Марія Керніцька, Едмонтон
Касирка — Анна Томнюк, Едмонтон
Редакторка „Променя" — Наталка Когуська, Вінніпеґ
Голова Видавничої Комісії — добр. Юстина Лучак, Вінніпеґ
Голова Управи Музею — Галя Максимюк, Саскатун
Голова Ради Музейної Фундації — Ганка Романчич-Ковальчук, Ст. Кетеринс
Референтки: „Променя" — Марія Вакалюк, Ванкувер, Б. К. Культурно-освітної праці — Анастасія Шемелюк, Едмонтон
Шкільництва — панна Віра Шевчук, Торонто
Молодших Відділів СУМК — Марія Завісляк, Вінніпеґ
Дитячих Садків — Анастасія Мисак, Едмонтон
Видавничого Фонду ім. Н. Кобринської — Марія Кушнірик, Вінніпеґ
Організаційних справ — Анна Звоздецька, Едмонтон
Архіву — Марія Лазарук, Едмонтон
Добродійної праці — Ольга Лукомська, Едмонтон
Міжнародніх справ — Наталія Базюк, Едмонтон
Зовнішніх Зв'язків — Лідія Касіянчук, Оттава
Домашньої Економіки — Ольга Куць, Ошава, Онт.
Горожанства — Ірина Мушка, Оттава
Консументів — Ольга Мельничук, Едмонтон
Багатокультурности — Наталка Фарина, Едмонтон
Контрольна Комісія — Марія Гарасим, Анна Данилович, Марія Демянів, Едмонтон.
Ділова секретарка — Ольга Лукомська.

З БІОГРАФІЇ СТЕФАНІЇ ПАУШ

подала пані Ольга Ганночко, голова номінаційної комісії, на головному З'їзді Союзу Українок Канади, 1-го вересня, 1973

Пані Стефанія Пауш, з роду Попович, народилася в селі Топорівці, Буковина, Західна Україна. Дитиною прибула з батьками до Канади і виростала в околиці Смоки Лейк, Альберта, де родина поселилася на фармі. Тут вона учащала до школи, брала активну участь у СУМК, у драматичному гуртку та співала в хорах.

Року 1930 виходить заміж за Петра Пауша і того року записується до новоствореного відділу Союзу Українок Канади, ім. О. Кобилянської. Свого часу урядувала в ньому як секретарка і голова та в комітетах.

В році 1935 родина переїжджає до міста Едмонтону і Стефанія Пауш відразу стає членкою відділу при Церкві св. Івана, де довгі роки виконувала такі обов'язки в заряді як кореспонденційна секретарка, рекордова, а також тримала рекорди в різних комітетах. Була постійно членом комітетів, як добродійного, бібліотеки, рідної школи, освітно-культурного та інших. Деколи виголошувала доповіді на різних святкуваннях, а також почерез радіостанцію.

СТЕФАНІЯ ПАУШ — новообрана голова Союзу Українок Канади

Кілька років була рекордовою а також кореспонденційної секретаркою в провінційній управі С. У. К. на Альберту.

В 1954 році була вибрана як кореспонденційна секретарка до крайової управи Союзу, яка знаходилась в Едмонтоні. На цьому пості вистояла 6 років, а пізніше була 3 роки голо-

вою Союзу Українок Канади. За цих 9 років, часто виїжджала в поїздку по наших відділах і відвідала майже кожну місцевість у Канаді. Була учасницею чи не на кожному домініяльному з'їзді Союзу, а також на Конґресах КУК і на Соборах УГПЦ в Вінніпезі.

Була відзначена почесним членством у місцевому відділі в році 1961, а року 1967, на головному З'їзді в Торонто отримала почесне членство Союзу Українок Канади.

В місяці травні, 1961, була делеґаткою Союзу на другому З'їзді Православного Сестрицтва в Америці. Від 1963 - 1968 була секретаркою в Інституті св. Івана і за її віддану працю Інститут виделеґував її на Перший Світовий Конґрес Українців у Вільному Світі, що відбувався в Нью Йорку, ЗСА.

Останніх 2 роки була референткою журнала „Промінь" і, за допомогою членства по відділах, успішно перевела кампанію за збільшенням числа передплатників на журнал.

Панство Пауші є батьками двох дітей — доні, Лідії Касіянчук, в Оттаві, та сина Бориса в Едмонтоні і втішаються 5-тьма внуками.

Резолюції прийняті на 35-тім З'їзді Союзу Українок Канади

1. З'їзд тепло і сердечно вітає уступившу голову Канадійської Національної Жіночої Ради пані Галю Гнатишин, як одну з провідних діячок, яка вийшла з рядів Союзу Українок Канади й яка вибула трьохрічну каденцію, очолюючи всеканадську жіночу організацію К. Н. Ж. Р., учасниці З'їзду вітають також пані Галю Гнатишин на пості заступниці голови інтернаціональної Жіночої Ради, яка була обрана на 20-тім Світовім Конґресі цієї міжнародної організації, який відбувся у Відні 25-го червня, 1973 року.

2. З'їзд вітає Раду Української Школи при Консисторії УГПЦ, разом з її Єпархіяльними Шкільними Радами в Едмонтоні, Саскатуні і Торонті, висловлює признання за створення Рідношкільної Фундації ім. Василя Сарчука та пророблену досі рідношкільну працю; учасниці З'їзду уважають, що РУШ є дуже важливою установою у виховній і організаційній рідношкільній праці, такій близькій Союзу Українок Канади і його центрального проводу; З'їзд схвалює активну співпрацю Централі Союзу з РУШ, оцінює активну діяльність Референтки Шкільних Справ при РУШ і Референтки Шкільних Справ Союзу Українок Канади, пані Софії Василишин, авторки двох мовонавчальних підручників „Дивись-Слухай-Говори", що видала Рада Української Школи. Цей З'їзд Союзу Українок Канади поручує цього підручника учителям, виховникам-батькам користуватись ним при навчанні рідної мови в школі і вдома.

3. Учасниці З'їзду прилучують свій голос до голосу численних українських організацій в Канаді й у вільному світі проти переслідування, засудів та заслань в табори праці і домів божевільних діячів української культури в Україні — письменників, науковців, яких одинокою провиною в очах ворожої нам комуністичної Москви є оборона рідної мови та бажання творчої культурної праці для свого народу; учасники цього З'їзду апелюють до провідників вільного світу в імені закону прав людини стати на захист безвинних людей, які стають жертвою безправства у тоталітарнім режимі московського комунізму та його жорстоких провідників.

4. У жалібні роковини 40-ліття голоду в Україні, заплянованого ворожою українському народові комуністичною владою, в якім умерло голодовою смертю сім мільйонів українського народу 1932 і 1933 року, делеґати цього З'їзду і всі його учасники повстанням з місць і хвилинною мовчанкою-молитвою вшанували пам'ять погиблих від голоду, а разом з тим висловлюють свій засуд за цей нелюдський і страшний злочин, — далеко страшніший за воєнних злочинців, а який і досі не покараний світовим судовим трибуналом.

5. Заслухавши доповідь Референтки Організаційних Справ, пані Анни Звоздецької, З'їзд постановляє повести інтенсивну організаційну працю у ділянці побільшення організації новими молодшими членкинями, З'їзд апелює до управ відділів, до членства улаштовувати, як і досі, День Членства раз у році, з відповідною програмою, та підприйняти ріжні інші можливі проєкти і провести кампанію за членством по відділах.

6. З'їзд стверджує, що українська преса є одним з дуже важливих виховних чинників, не тільки молоді, але й громадянства, у збереженні нашого українського життя, у твореннї публичної опінії про біжучі події в світі і в Україні, що преса є лучником української спільноти та її прагнень, цей З'їзд закликає своє членство якнайбільше користати для свого знання з ук-

раїнських часописів, піддержувати їх морально і фінансово; З'їзд зокрема поручує обов'язкове читання і передплачування журнала кожній членці у відділах, журнал „Промінь", який сповняє дуже важливу місію, який є нашим офіційним часописом і повинен знаходитися в домі кожної членки відділу.

7. У виду того, що відділ ім. О. Кобилянської в Саскатуні, Саск., готується до відзначення свого 50-ти ліття, яке відбудеться 23-го вересня, ц. р., і з уваги на те, що цей відділ був перший, в якім зродилася думка про Союз Українок Канади, організації яка зросла до сучасного розміру, учасниці цього З'їзду вітають управу, все членство та його піонерок з датою Золотого Ювілею та складають найкращі побажання для його дальшого розвитку.

8. Цей З'їзд вітає появу „Підручника для Молодших Відділів СУМК", якого опрацювала пані Іванна Дженис, Референтка Молодших Відділів СУМК і поручаємо його для виховної праці з молоддю у відділах СУМК, Старших і Молодших, Садочках, Рідних Школах і батьків вдома, а також рекомендуємо його учителям української мови в державних школах як допоміжну лектуру.

9. Згідно з плянами і проєктами праці Музею Союзу Українок Канади, для більшого його успіху у продовженні започаткованого на попередніх з'їздах проєкту побудови музейного будинку, та на постійне його устаткування, цей З'їзд рекомендує ввести систему допоміжного членства, включаючи принимання в члени осіб з інших складових організацій Союзу Українців Самостійників.

ПОДЯКА

З нагоди Всеканадійського З'їзду С.У.С. та його складових організацій, що відбувся у Вінніпезі в днях від 30-го серпня до 2-го вересня, 1973 р., Центральна Управа С.У.К. висловлює найщирішу подяку насамперед З'їздовому Комітетові до якого входили: Василь Балан — голова добр. Ю. Лучак — секретарка, Володимир Присяжнюк — касир. Завдання і відповідальність цього комітету були надзвичайно великі і трудні, однак всі члени комітету щиро й совісно свої обов'язки виконували.

Найсердечнішу подяку складаємо відділам С.У.К. у Вінніпезі, а саме: ім. Лесі Українки при Всеканадійській Катедрі Пресвятої Тройці, ім. Кн. Ольги при Соборі Св. Покрови, ім. О. Кобилянської при громаді Св. Михаїла, ім. Лесі Українки при громаді Всіх Святих у Трансконі, які спільно влаштували чайне прийняття в п'ятницю, 31-го серпня, о годині 10:00 вечером, у приміщенні Колеґії Св. Андрея для учасників З'їзду. Ваша гостина була мила тепла і приємна. Спасибі Вам!

Сердечну подяку складаємо членкам відділу ім. Лесі Українки у Вінніпезі, які в такий непогідний день, в понеділок 3-го вересня, заопікувалися делеґатками, які ще були не від'їхали, і повезли їх на тур-оглядини „Українського Голосу", Осередку Культури Манітобської Філії Музею С.У.К., та угостили всіх смачним обідом в Катедральній залі.

Централя Союзу Українок Канади.

Етнічний Фольклор у Національному Музею Людини

— Десять років тому, Національний Музей Людини в Оттаві розпочав свої перші досліди не-тубільних народів традицій представників тих етнічних меншин, які поселилися в Канаді. Сьогодні, звуковий архів і збірка предметів Фольклорного Відділу містить у собі матеріяли з майже 30 канадських етнічних груп.

Велику частину цього матеріялу становлять народні пісні, музика й оповідання, записані на магнітофонних стрічках досвідченими працівниками Музею. Поміж іншими матеріялами є одяг та устаткування, привезені до Канади імігрантами. Музей отримав більшість тих предметів даром від осіб та етнічних організацій, які розуміють потребу зберігання своїх давніх традицій, щоб наступні покоління могли оглядати, студіювати і доцінювати характерні зразки своєї багатої спадщини.

Національний Музей Людини тепер проєктує постійну виставку етнічних одягів Канади та народніх інструментів з цілого світу. Особливу серію тимчасових експонатів присвячених народнім культурам канадських етнічних груп відкриє виставка традиційного литовського народного мистецтва.

Зараз відновлюються всі ґалерії Музею, тому публічне відкриття цих виставок передбачене аж за рік. В міжчасі, частина персоналу Фольклорного Відділу старанно вишукує одяг, музичні народні інструменти і т. п. різних етнічних груп, які ще не представлені у збірці Національного Музею Людини. Членів етнічних організацій та індивідів по цілій Канаді, які хотіли би подарувати, або позичити відповідні предмети для виставки, просимо звертатися на адресу: Chief of the Folklore Division, Dr. Carmen Roy, National Museum of Man, Ottawa 4, Ontario.

У ПОЕТЕСИ МАРГАРИТИ АТВУД – КАНАДА НА ПЕРШОМУ МІСЦІ

Маркус Ван Стін

Канадські націоналісти мають новий і сильний голос у своїй обороні, голос інтеліґентної і вимовної молодої письменниці. Маргарита Атвуд була відома спершу як поетеса, коли здобула нагороду Генерального Губернатора за свою збірку поезій під наголовком **Гра в коло — The Circle Game.** Це було 1966 р., коли їй було 27 років.

Відтоді п-на Атвуд видала дальші чотири збірки своїх незвичайно вразливих поезій, а саме **Звірята у тій країні** і **Політика Сили.** Вона теж опублікувала дві сильні турботливі повісті, **Їстивна жінка і Вихід на поверхню,** які допомогли їй устійнити свою репутацію в Америці і Британії. Вона могла перенестися до Лондону або Нью Йорку, маючи запевнених читачів і дохід, але панна Атвуд лишається в Канаді і присвячується справі усвідомлення канадців про їхню особливу двомовну культуру й унікальну національну ідентичність. Вона написала книжку на тему **Виживання** і завдяки їй стала жінкою, про яку сьогодні в Канаді найбільше дискутують.

Любов до Канади появилася у панни Атвуд цілком природно. Її батько, ентомолог у Торонтонському Університеті, брав свою родину в північні ліси для літніх дослідницьких проєктів. Маргарита виросла з любов'ю до канадської незайманої природи, вивчаючи все про її рослини, птиці, звірів і комах. Її поеми і повісті виявляють близьке знання природи, вона каже, що все ще почуває себе дещо непевно у місті, але зовсім як дома під час подорожі на човні-кану серед незайманої природи на півночі.

Канадський патріотизм став у неї свідомим аж тоді, коли вона виїхала до Гарвардського Університету працювати над своїм докторським званням. Це було після того, як вона закінчила Вікторіянський Коледж у Торонтонському Університеті, де — як вона каже — були курси англосаксонської літератури, англійської драми часу королеви Єлисавети, американської белетристики і французької поезії, але нічого про літературу Канади. Оглядаючись на ті не дуже далекі дні, вона зрозуміла, що молодих канадців заохочувано (і надто часто далі заохочують) шукати за своїми культурними стандартами за кордоном, в ЗСА, в Англії, у Франції. Вона бачила, що канадці були не тільки молодшими, і до деякої міри більш відсталими американцями, але іншими людьми, з іншою історією і традицією і з відмінним поглядом на життя. Коли б вона була залишилася у ЗСА, не могла б була розвинутися, бо її коріння було б відтяте. Вона підкреслює, що вона не міркує, що Канада є вища, але що вона є інша і саме її різниці є важливі.

У повісті **Вихід на поверхню** М. Атвуд описує людей, які шукають своєї ідентичности і відкидають фальшиві вартості, бо вони обманні. У книжці **Виживання** вона продовжає боротьбу проти обманних вартостей і доводить, що найбільшою перешкодою до успіху в Канаді є почуття меншевартости, яке канадці мають про себе самих, у своїх умах. Вину за це вона складає на учителів, письменників, радіопрацівників і формувальників опінії, які примусили нас вірити, що все, котре є деінде, є завжди краще, більш інтересне ніж те, що є в Канаді. Вона це називає колоніяльною ментальністю і вказує, що вона існує так серед франкомовних як і англомовних канадців. Вона вірить, що нарід Квебеку і Приморських провінцій пов'язаний з рештою населення Канади почуттям експлуатації і колонізації.

Це новий погляд на нашу подвійну культуру і новий арґумент на користь національної єдности. Ми всі є — згідно погляду М. Атвуд — у тому самому судні, і вона далі доводить, що справа канадської єдности буде досягнена не в Парляменті, але у шкільних залях, в бібліотеках, в домах і театрах народу.

Коли намагання панни Атвуд буде успішним у тому, що від нього розпічнеться всенародня дебата, яка полонить уми і серця народу Канади у справі канадської національности, — вона буде переможцем там, де всі наші політики і конституційні експерти, як дотепер, успіху не мали.

— — — — —

На свіжу могилу моєї незабутньої дружини, бл. п. Калини Засейбіди, яка упокоїлась 26 квітня 1973 року в Едмонтоні складаю китицю найкращих квітів в її світлу пам'ять, засилаю $25.00 на журнал „Промінь", якого покійна передплачувала і шанувала його.

Емілій Засейбіда, Едмонтон.

Галя Мазуренко

З О Я

Цей художній нарис „Зоя" присвячений д-р Зої Плітас, відомій в рядах Союзу Українок Канади, заслуженій громадянці з нагоди її ювілею народження, про що було поміщено в журналі в числі з серпня.

Написала цей нарис близька подруга д-р Плітас, поетеса Галя Мазуренко, яка в цей час живе в Англії.

РЕДАКЦІЯ

„Тут моє ліжко, а тут сніданок. Живи скільки хочеш, аж повернуся з Галичини."

Це було в Празі, восени 1924 року. Зоя. Золото-кучерява медичка в блакитному светері почала швидко збиратися до подорожі до батьків.

„Але як ти перейдеш кордон без візи та пашпорту?"

„Так само, як ти тільки що перейшла. Піду собі через гори по стежці, а там і вдома!"

Я трохи за неї злякалась.

„Знаєш, Зою, це я йшла з Німеччини, а не з Польщі, і в мене був компас. . . Хочеш, до речі, мій компас?"

Зоя взяла і він став її згубою! Дивно, що власне компас свідчив проти неї, коли її спіймали польські пограничники.

І ось Зоя попала замість до батьківської хати, до Львівської в'язниці. Це було ніби й дуже прикре, але з точки погляду Зої цінне і незабутнє переживання.

Поки батьки клопотались, як визволити студентів, Зоя знайомилась з людьми, яких при нормальних умовах не зустріла б.

Як проміння сонця майнули її золоті кучері, а добрий усміх вивів не одну затуркану й розгублену арештантку на щиру розмову: вміла Зоя переживати чуже горе, як своє!

Так всі вакації вона просиділа за гратами і нарешті її звільнили і треба було швидко повертати до Праги, до університету.

„Не журись, доню, ми до вас переїдемо", мабуть, потішила її мати, така сама, як Зоя блакитноока та кучерява.

Делікатно збудована, але велика своєю енергією, ця жінка лікаря і виховувала четверо дітей і вчилася на Вищих Жіночих курсах і потім, при нагоді, вже переселившись до чеського села, закінчила Український Університет в Празі зі ступенню доктора.

Батько мав у своїй дружині відданого друга, а діти надзвичайно кріпко тримались родини і, вже студентами збирались на свята за столом сільської хати. Стіл очолювала невеличка, але повна життя їх бабуся, яка мені страшенно подобалась.

Та й не мені тільки!

„У вас, бачу, забагато відвідувачів" було стала докоряти їй господиня, що здала їй кімнату.

„Звичайно, в мене діти, внуки й правнуки. . . хіба можно залишатись одній в хаті?" і господиня напевно позаздрила такій повній життя старости!

„Для Зої" — Галя Мазуренко — акварель

II

Зараз, через пів століття сиджу сама в саду у своїх внуків і малюю кущі, що весело ростуть на тлі задуманих високих англійських дерев, а сама думаю, як ці кущі нагадують Зоїни кучері. В чим загадка її гармонійної, чулої души, що зачаровує всіх, хто мав щастя її зустріти? Я пам'ятаю її батька. Лікар старої школи, він вмів бути другом хворого. Коли він кінчав університет, перед ним відкривалась блискуча академічна кар'єра в Москві, але він повернув до свого краю, став лікувати людей по українських селах і куди тільки не закидувала його

доля!

В Галичині популярність його була велика, особливо, коли він вилікував вкушеного гадюкою.

Я запитала, як це він зробив і він сказав — „Я побачив, що хвороба пішла на нирки від отруї, та й взявся за них і вилікував."

Так то воно ніби й просто, але відмовились інші лікарі і людина чекала смерти? Тільки безнадійно хворий знає, яке незабутнє почуття, коли раптом на вас дивляться старі сиві очі (що були колись карими) — і лікар буркотить, зуспокоюючи — „Нічого, не падайте на дусі. Я ще знаю один лік. . . ."

Тихо й спокійно працював батько й мати, аж їх не стало в заверюсі війни. . . .

Але я думаю про Зою. Намагаюся уявити собі такою, як бачила її багато пізніше на аеродромі в Лондоні та уявити не можу, Бо добра, молода усмішка розвіяла роки розпачу та вигнання. Мені чується Зоїн чудовий голос, що розливався по яблуневоми саду в Чехії. До пісні приєднуєтьсе її мати своїм кришталевим меццо сопрано, сестра й брати.

І мені любо дивитися на кучеряві кущі мого малюнку.

Лист з Аргентіни

Хвальна Управа
Централі СУКанади
до рук Вп. Пані Ольги Лукомської
реф. Добр. Праці і діл. секретарки
Едмонтон, Канада

Вельмишановна і Дорога Пані!

Ваш цінний лист з дня 14 травня ц. р. зворушив СУАргентіни не лише признанням у нашій праці, яку ми ведемо, а й радісною несподіванкою в формі чека на 100 долярів.

В імені Союзу Українок Аргентіни складаю сердечну подяку хвальній Управі Централі Союзу Українок Канади за щедрий дар в сумі 100 долярів на Суспільну Опіку при СУА. Надзвичайно приємно почути ,що наші посестри в Канаді розуміють, які великі труднощі має наша організація з веденням цієї харитативної установи на терені Аргентіни, й стараються подати нам руку помочі. Цей шляхотний вчинок наших посестер з Канади підносить нас на дусі і додає ще більше сил до праці у веденні цієї так необхідної установи для наших обездолених людей. Щедра рука Союзу Українок Канади допомогла нам немало і в початках, коли та допомога була більше як необхідна про що ми писали в часописах і згадували при візитах Ваших представниць: пп. Галі Гнатишин, Марії Бендас і Анни Звоздецької. Хай же щедра рука Союзу Українок Канади не оскудіє!

СУАргентіни вже шість років тісно співпрацює з Союзом Українок Канади, лише не було нагоди запізнатися нам особисто. В минулому році це сталося. Невимовно радіємо, що пощастило нам стрінутись з Вашими представницями і обіймити одна одну — це ще більше скріпило нашу приязнь. Все наше членство згадує ці милі зустрічі з нашими посестрами з Канади та жалує, що були вони такими короткими. Не губимо надії, що як Бог допоможе колись в будучому зможемо і ми віддати Вам візиту.

Нам дуже приємно було почути про ту цінну працю, яку веде Союз Українок Канади, що оповіла нам пані Анна Звоздецька, організаційна референтка Централі СУКанади. Раніше ми знали про Вашу працю лише з журнала „Промінь", який прекрасно редагований і який з великим зацікавленням перечитує наше членство.

Бажаю Вам ще більших успіхів у Вашій праці для добра нашого народу — всі ж ми прямуємо до однієї спільної мети!

Найсердечніші привітання для Централі і всього членства СУКанади.

З правдивою пошаною

інж. Катерина Мурашко,
голова Союзу Українок

З НАГОДИ НАШОГО ЮВІЛЕЮ

З нагоди нашого родинного ювілею — 50-ліття подружнього життя, яке ми зустрічали цього року в гурті родини і друзів, а шануючи рідне слово, яким ми завжди дорожили, як дома, то так і в нашій спільній громадській праці, зокрема пресу, складаємо $50.00 на пресовий фонд журнала „Промінь" та бажаємо йому ще кращого зросту на добро нашої організації Союзу Українок Канади та його членства.

ГАВРИЇЛ і ОЛЕНА СЛЮСАРЧУКИ,
Едмонтон.

Зоя Плітас

ВИЗНАЧНІ УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИЦІ, ПОЕТКИ ТА ЖУРНАЛІСТКИ 20-го СТОЛІТТЯ

В кількох числах нашого журнала будуть друкуватись енциклопедичні силюетки українських письменниць, поеток та журналісток XX ст. Цей матеріял зібрала д-р Зоя Плітас в Торонті і читала його як доповідь на Святі Книжки у відділі Кн. Ольги в Торонті. Друкування в такій енциклопедичній формі про наших видатних жінок пера дасть нашим читачкам більш суцільний образ, яким вони зможуть покористуватись у культурно-освітній праці.

Д-р Зоя Плітас відома ширшому загалові Торонта і східньої Канади зі своєї громадської праці, спеціяльно цікавиться літературою, брала участь у комітеті видання „Останній Пророк" Леоніда Мосендза і взагалі цікавиться всякими проявами культурної праці. Стільки на цей раз про авторку „Визначні українські письменниці"

Редакція

В цім нарисі подаю короткі відомости про наших видатних письменниць, поеток і журналісток. Свідома того, що не всіх тут згадаю, бо інакше треба було би написати цілу книгу, а не нарис.

Почну від кінця 19-го століття, від тих письменниць, які збагатили нашу літературу своїми цінними творами.

Наші перші письменниці кінця 19-го століття були Ганна Барвінок та Марко Вовчок.

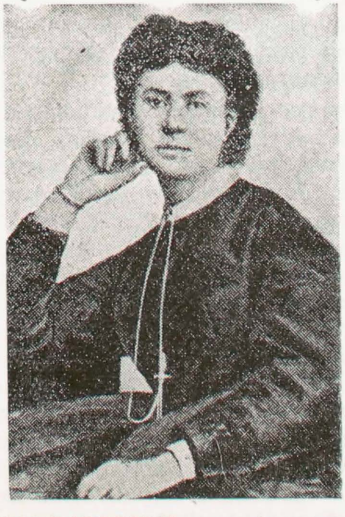

ГАННА БАРВІНОК — це літературний псевдонім Олександри Кулішевої. Походила з роду Білозерських на Чернігівщині (1828-1911). Дістала добру освіту в пансіоні Козакової. Навчилася французької та німецької мови. Потім вже, будучи вдома, навчилася української мови. Одружилася з письменником Пантелеймоном Кулішем (м. і. боярином молодого був Тарас Шевченко). Разом з чоловіком пережила заслання до Тули, куди вислали Куліша за приналежність до Кирило-Методієвського Братства. Перші оповідання Ганни Барвінок „Лихо не без добра" та „Русалка" були видруковані в 1860 р. В сорокліття її літературної діяльности в 1901 р. вийшла збірка її оповідань. Померла у віці 80 літ.

МАРКО ВОВЧОК — справжнє імя Марія Маркович (1834-1907) — сучасниця Ганни Барвінок. Вчилася в пансіоні дівочому в Харкові. Одружилася з відомим українським вченим етнографом Панасом Марковичем. Під його впливом захопилася минувшиною України і стала себе почувати українкою. Теж пережила разом з чоловіком заслання до Орла, якого також вислали за приналежність до Кирило-Методієвського Братства. В Орлі почала писати свої оповідання. Перша її збірка вийшла в 1857 р. Пізніше живучи в Парижі, писала теж французькою мовою, а перебуваючи в Петербурзі — російською. В 1902 р. написала оповідання „Чортова пригода". Її оповідання перекладав з української мови на російську письменник Тургєнєв. Померла в 1907 р. (Далі буде)

ХУДОЖНИЦЯ ЛЮБА ПАНЧЕКО

У Люби Панченко допитливі сірі очі і важка чорна коса, що сягає колін. Другої такої „старомодної" коси у наш атомний вік, мабуть, не побачиш. Мотивами далекої минувшини віє і від її кептарика, чобіт, свити, очіпка. Саме це, одначе, виділяє Любу з-посеред інших, саме це приваблює в ній.

Любов Михайлівна живе у невеликому містечку під Києвом, неподалік рідного села Яблуньки. Живе у просторому і водночас затишному будинку з усіма міськими вигодами. Свої кімнати вона умеблювала з притаманним їй смаком, з урахуванням кращих національних традицій.

Хата художниці чимось нагадує музей українознавства. Квіти на подвір'ї, квіти у світлицях, квіти на малюнках, квіти на рушниках та писанках, на обкладинках книжок...

Люба говорить тихим, лагідним голосом. Відчувається, що для неї легше показати свої чудові орнаменти, художні листівки, одяг, створений нею і нею ж пошитий, аніж розповісти про все те словами.

І в будні, і особливо в святкові дні на вулицях українських міст дедалі частіше можна зустріти жінок і чоловіків у гарних свитах і сердаках, виконаних за зразками, які пропонує сучасній моді Панченко.

Її моделі одягу і вишивки пропагує український жіночий журнал у кожному третьому своєму числі, журнал, який друкується майже двомільйонним накладом. Такій популярності може позаздрити будь-який художник...

Люба Панченко народилася в сім'ї робітника. Батько працював на залізниці, мати господарювала вдома. У Яблуньці дівчина здобула неповну середню освіту, а потім вступила у Києві до училища прикладного мистецтва на відділ вишивки.

З дитинства її оточували птахи, тварини і квіти. Чарівність сільських краєвидів, традиційне захоплення земляків вишиванням, буяння барв на їхніх рясних блузках і рушниках полишили глибокий слід у душі майбутньої майстрині, а дідусь дівчини, великий умілець і розумник, став її першим навчителем на мистецькій стежині. Певно, від нього, вважає Люба, вона успадкувала хист до творчості.

Після закінчення училища майстер художньої вишивки Любов Панченко працювала у дослідно-технічній швейній лабораторії над розробкою одягу за народними мотивами.

Люба починала з натуралізму, майже побожного копіювання витворів безмежно любимої нею природи, та поступово прийшла до творчого переосмислення баченого, до художньої стилізації декору, навчився простіше передавати той чи інший об'єкт спостереження відмовляючись від зайвих деталей, бо зрозуміла: від більшого узагальнення предмети тільки виграють. А навчившись узагальнювати,-Панченко потяглася до графіки.

Звертаючись до прийомів настінного живопису й народного різьбярства, вона створює цілу низку графічних робіт. Одна з них — „Катерина", репродукція з якої друкувалася в журналі „Україна", виконана Любою в манері настінного живопису. риси національного вбрання героїні передані тут скупими, але виразними штрихами. Це вплив графіки ,а от деталі, які мають символічне звучання (надломлений пагінець що тягнеться з пенька), — набутки школи вишивальниць, бо ті деталі стилізовані під народний орнамент.

Незабаром вона вирішила спробувати сили у новому для себе виді мистецтва — гравіруванні на лінолеумі. І ці спроби теж виявилися досить вдалими.

Перші ж лінорізи Панченко — ілюстрації до творів „Горпина" Марка Вовчка, „Тіні забутих предків" Михайла Коцюбинського, „Причинна" Тараса Шевченка та до українських народних пісень вразили знавців оригінальністю композиції, гнучкістю ліній малюнка, тонким розумінням графічної мови, неабиякою сміливістю в оперуванні різцем.

Надхнена цими успіхами, Любов Панченко вступає на відділ графіки філіалу Львівського поліграфічного інституту і закінчує його.

Здавалося б, що може бути спільного між вишиванням і графікою? Люба зуміла їх поєднати, поєднавши ж, виробила власну, лише їй притаманну манеру, знайшла свій особливий, неповторний почерк художниці.

І відтоді, де б не працювала Люба — чи то у проєктно-конструкторському технологічному інституті де створювалися зразки сучасного одягу, чи то в республіканському Будинку моделей — завжди й усюди їй ставали і стають у пригоді обидві набуті професії.

Десь наприкінці 1964 року вона розробила новий крій національного, однак разом з тим

близького до сучасності одягу, ще більш спростивши і без того простий крій народних варіянтів. На відміну від старої традиції, якій притаманна надмірність в оздобленні одягу, Люба акцентує увагу на одній певній деталі: скажімо, багато розшиваючи крайку, блюзу робить лаконічною, прикрашає невеличким скромним орнаментом у спідниці зберігає підкреслено національний крій.

Цікаво спостерігати, як вишиває Люба (а вишиває вона всюди — у метро, в електропоїзді, десь у фойє ,очікуючи початку кіносеансу): вона не наносить на тканину візерунків олівцем, вона імпровізує, творить свою яскраву симфонію барв, що гармонійно поєднуються в рослинних орнаментах, які дуже полюбляє художниця.

Часто буває так: вранці, пораючись на городі чи в садочку, вона раптом припиняє роботу й задивляється на пишну квітку на тонкому стеблі, на смарагдову зелень листя, а в думці вже визріває малюнок, що згодом стає її новою вишивкою.

Коли у Люби виникає задум, майстриня одразу ж поринає в роботу. Вісім чоловічих сорочок, які тепер вишиває Панченко, вишиває по-різному (кожна — унікальний твір мистецтва), — це її свіжі задуми, що їх хочеться негайно, цієї ж ось миті втілити в життя.

У Люби на все свій погляд. У міське багатолюддя краще вписується одяг з лаконічною гамою кольорів, а не кричущо яскравий. Повсякденний одяг, переконана художниця, можна насичувати декором, але не надміру. Зате, створюючи зразки українських стилізованих етнографічних костюмів для мистців, Панченко не скупиться на барви: приміром, щедро вимальовує широкі смуги вишивки на уставках і підполичччях та короткі й довгі смуги, що починаються від уставок, — по всьому рукаву жіночої сорочки подільського строю.

Зацікавлення етнографією, бажання припасти спраглими устами до прозоро-чистик народних криниць і дістати з їх кришталевих глибин наснагу для своєї творчості не раз приводили її в Закарпаття та інші цікаві місця мальовничої України. Творчі відрядження народжували нові й нові задуми.

І розписи олією, якими Люба нині оздоблює інтер'єри Будинку послуг ,,Молодіжний" в центрі Києва, — то теж задуми, й художниця із завзяттям одержимої творить свою казку на склі.

Люба Панченко мріє про персональну виставку творів, що з'явилися у неї протягом п'яти останніх років. Майстриня готується до своєї чергової зустрічі з широким колом шанувальників декоративно - прикладного мистецтва.

Стефанія Наливайко

Світлина з відбутого проєкту „Культури етнічних груп" улаштованого відділом ім. Ганни Барвінок у Монтреалі. Курси вишивання — зліва направо — пані Смерека, друга пані Смерека і пані Махильчук — голова і організаторка проєкту. Опис проєкту був поміщений в ч. „Променя" з серпня, а другий в англійській мові — „інтервю" був поміщений в ч. вересня.

Світлина з відбутого проєкту „Курси вишивання" в Монтреалі відділ ім. Ганни Барвінок

Молоді професійні сили

Ніяґара Фаллс

Минулої весни, панна **Люба Кіт** була покликана до Лави Адвокатів Вищого Суду пров. Онтарії. Не легко приходилось молоденькій дівчині поборювати різні труднощі й невигоди, живучи на фармі й далеко до школи ходити. Але амбітній молодій людині не має перешкоди в науці. 1968 року одержала диплом „Б.А." з відзначенням в Історії в МекМестер Університеті, Гамилтоні, а 1971 р. закінчила право в університеті Західного Онтаріо в м. Лондоні.

Родичам Люби велика втіха, а й хресні її родичі, п. Іван Пограничний і пані Параня Гладинюк, радіють успіхами їхньої хрещениці, якій вручили цінний подарунок і побажання успіху в новій професії.

Сьогодні панна Люба Кіт практикує право в адвокатській канцелярії: Harry W. Zahoruk у Бирлінґтоні, Онт.

Василь Пасовистий закінчив середню школу в Стемфорд Каліджієйт Інституті, Ніяґара Фаллс. В Гамілтоні МекМестер Університеті одержав ступінь „Б.А.". Набравшись досвіду в учителюванні в публичних школах у місті Форт Ірі, записався на вищі педаґоґічні студії на університеті в Баффало, Н. Йорк, де одержав диплому Маґістра Наук Шкільного Виховання (Местер оф Саєнс) in Education.

Довге його українське прізвище не було перешкодою Василеві поміж десятками інших аплікантів одержати посаду принципала в місті Форт Ірі вищої елементарної школи.

Василь Пасовистий вже від довшого часу зацікавлений у спортових іграх, зоргнізував дитячі атлетичні й спортові дружини. Сьогодні, тішиться він популярністю посеред шкільно-виховних кругів у місті Форт Ірі, Онт.

\- - - - -

Василь Пасовистий і Люба Кіт, це діти п-ва Онуфрія і Євдокії Кіт, що живуть на фармі між Ніяґара Фаллс і Велланд. Далеко було дітям ходити до школи, — публичної, середньої, а ще дальше до університету. Василькові було тільки три рочки, коли мама його осталась вдовою по

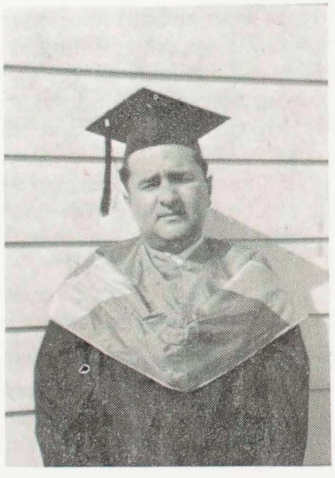

смерті першого чоловіка. На п. Онуфрія спав обов'язок виховувати і посилати до школи троє сиріток, а відтак ще дві свої рідні доні, Любу і Марусю.

Сьогодні, найстарша дочка, Стелла, вже довголітньою учителькою в поблизькому м. Форт Ірі, Іван, чартерований екаунтент у м. Ванкувері, Василь принципалом, Люба адвокатом, а наймолодша Маруся, популярна учителька публичної школи, і має амбіцію ще дальше розвинути своє знання. Тепер учить Домашню Економію в 7-ій і 8-ій клясі, Онуфрій і Євдокія тяжко працювали, щоб дітям дати найвищу школу. в, м. Велланд. Треба було їх возити і до школи і зо школи. Мама завжди занята на фармі, а думками і молитвою за дітьми.

Це той самий Онуфрій Кіт, який по всій Канаді збирав передплату і посліплату на „Ук-

(Докінчення на стор. 21)

Ті, що здобули нагороди

Виказ здобутих нагород в кампанії за придбання нових передплатників від жовтня 1972 року до березня 1973 р. Кампанію переводили відділи Союзу Українок.

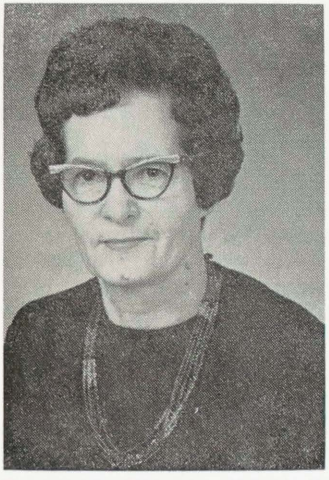

САСКАЧЕВАН — 115 нових передплат
Саскатун, відділ ім. О. Кобилянської — 59
пані Марія Гарбус. — 44

БРИТІЙСЬКА КОЛУМБІЯ — 16 нових передплат.
Ванкувер, відділ ім. Лесі України — 7
референтка п. Павліна Клюкевич — 7

АЛЬБЕРТА — 53 нових передплат
Едмонтон, відділ ім. Княгині Ольги — 20
пані Параскевія Стефанюк — 20

ОНТАРІО — 47 нових передплат
Торонто, відділ ім. Тризуб — 9
панна Стефанія Олійник — 9

МАНІТОБА — 26 нових передплат
Вінніпеґ, відділ ім. Лесі Українки — 13
пані Докія Черевик — 6

КВЕБЕК — 7 нових передплат

Монтреал, відділ ім. Доньки України — 5

пані Михайлина Нема — 4

Усіх нових передплат придбано — 264

Центральна Управа Союзу Українок Канади і редакція „Променя" оцінили працю членства на місцях. Переможці в Кампанії були нагороджені на останньому Крайовому З'їзді Союзу в Вінніпезі в суботу 1-го вересня 1973 р.

Разом з тим висловлюємо сердечну подяку всім тим відділам і членам, які причинились до успіхів в Кампанії і поза тими, що тут проголошені і тим які були нагороджені. Кампанія була проголошена по провінціях і так нагороди поділені:

Відділи отримали книжку „На крилах пісень", слова Лесі Українки, видання Союзу Українок Канади". Членки отримали книжку „Видатні жінки України", написала проф. Наталія Полонська-Василенко.

Стефанія Пауш

Захоплюючий вид дозвілля

Помилкою є думати, що дозвілля — непродуктивна сфера, в якій нічого не створюється, Його призначення в тому, щоб людина могла поновити витрачені під час роботи сили і, доводячи їх до нормального стану, використати для свого фізичного, розумового і культурного розвитку в тих напрямках, які передбачені її природними нахилами і духовими інтересами.

Тисячі людей частину свого дозвілля присвячують колекціонуванню. Філателісти збирають марки, філокартисти — листівки, бібліофіли — книжки, філуменісти — сірникові етикетки, фалеристи — значки, філофоністи — записи музичних творів. І не варто посміхатися, яким би чудернацьким, на перший погляд, не видався той, чи інший вид колекціонування.

Захоплення колекціонуванням збагачує відпочинок людей, допомагає краще працювати на виробництві, сприяє хорошій атмосфері в сім'ї. Більшість людей колекціонують марки...

Спочатку ставлення до філателії було насмішкувато-зневажливим. На колекціонерів марок дивилися як на диваків, що займаються „дрібницями". Одні і ті ж марки знаходилися в обігу десятки років. Вони були одноманітні, сірі, на них зображувалися монархи, чи герби.

На зорі філателії повсюдно панувало колекціонування марок в суворо хронологічному порядку — за датами видання. Філателісти збирали марки всіх країн світу за каталогом і переважно у гашеному вигляді. У ті роки їх випускалося мало.

Відтоді багато що змінилося. Поступово ріст марок різноманітнішав. Видавання їх почали присвячувати важливим історичним подіям і пам'ятним датам, пам'яткам культури, досягненням науки. Удосконалювалися способи друку марок. Вони ставали привабливішими з естетичного боку, гарнішими в художньому і поліграфічному виконанні, збільшилися тиражі їх випуску

У XIX столітті, коли у філателії переважав хронологічний принцип, колекція вважалася повною, якщо в ній були представлені всі марки та їх різновиди. За цієї умови для самодіяльности та творчості філателіста не було місця. Із зростом кількості та якості марок змінювався і напрямок у філателії. Колекціонувати всі марки підряд стало неможливим. Тому більшість любителів стала віддавати перевагу тематичному колекціонуванню, тоб то доборові їх на якусь певну тему, незалежно від часу видання.

Процес збирання і вивчення марок захоплює філателістів. Кожна марка потребує уміння прочитати її, дізнатися, чому вона присвячена, що означає сюжет малюнка. У пошуках відповіді філателісти звертаються до книжок, багатьох довідників. Гарна колекція, по суті, є своєрідною енциклопедією, де представлено все: історія країни з її визначними датами, її географія, міста, природні багатства, культура і, звичайно, люди, ділами яких славиться країна...

Ф. Мудренко.

PROMIN

Vil. XIV, 10 ENGLISH SECTION October, 1973

THE PUBLIC ARCHIVES OF CANADA AND ETHNIC ARCHIVES

W. I. SMITH,
Dominion Archivist

I welcome this opportunity to introduce you to the Public Archives of Canada and to invite your cooperation in the important task we have in common: the preservation of our cultural heritage. This is necessary to insure that future Canadians of Ukrainian and all other ethnic origins will be able to know, understand and appreciate their country. The diverse ethnic composition of Canada and the manner in which each element has enriched the whole in political, cultural, economic and social aspects must be properly recorded, because a nation's history can only be written when the necessary sources have survived. If important records are lost or destroyed and the information they contain is irretrievably lost, our written history will have serious gaps and will become distorted.

The Public Archives of Canada requests the active cooperation of all Canadians in its efforts to make its holdings, „the collective national memory", as representative as possible of Canadian society as a whole. I want to direct a special appeal to you who have gathered here for the Tenth Ukrainian Canadian Congress to help us. The Public Archives does not have enough records which document the role which Ukrainian Canadians, you, your parents and grandparents, have played in developing the potential of our country, especially in the three prairie provinces, the part you played in winning two World Wars and the place you have in Canada's culture-quilt. During the past few years we have increased our efforts to collect our ‚ethnic archives', for the paucity of which all have been justly criticized. However, we cannot create "ethnic archives". We can only collect and preserve the documents, manuscripts, pictures, films, tapes, etc. which you have created. Therefore, we need you, representatives of the Ukrainian community to help us find and obtain these records. Some of your organizations and museums have taken commendable steps in this direction, but as most of you are aware much more is needed in the form of a concerted national effort.

In order to acquaint you with the Public Archives and its efforts to obtain more historical documents relating to the many ethnic groups in Canada I invite you to read this report prepared by our staff. In the past too few people of all ethnic groups, English and French as well as Ukrainian, German, Italian, etc. knew that their historical documents could be preserved in the Archives. The Archives on the other hand did not have sufficient staff or funds to seek out all the valuable sources. During the past decade this situation has improved considerably. We will have staff on hand during your conference and will gladly answer any questions you may have.

I would especially urge members of the executives of various organizations to consider ways in which the Archives can help them. Your organization may have old records which are stored in various homes and which are in danger of deterioration or destruction. They are too important to discard but because they are seldom used they are neglected. Records of this kind should be placed in an archives where they are properly stored and protected. At the Public Archives we have records of many organizations which find this a suitable way of keeping their historical documents. Papers placed in the Public Archives in this way always remain available to the organization while the use of recent material can, if necessary, be restricted to persons who have received permission from the officers of the organization. Recently we signed an agreement to this effect with two German-Canadian organizaitons and we are at present discussing such agreements with several other ethnic organizations. We have not yet had extensive discussions with any Ukrainian groups but would gladly talk with any group about ways in which we can be of assistance to each other. Among the Ukrainian material which we hope to receive at the Public Archives during the next few years is some of the items (or copies thereof) gathered by the Canadian Ukrainian Youth Association this past summer in the 'Save the Ukrainian Canadian Heritage' project.

Material which records the distinctive Ukrainian heritage and the important contributions made by Canadians of Ukrainian descent should be preserved as an essential part of the history of the country. We will welcome your co-operation in this significant task which will ensure

that significant information will not be lost but will be available for future generations.

I INTRODUCTION

The Public Archives of Canada collects and preserves and makes available for research all kinds of documents, manuscripts, maps, pictures, and printed material which reflect an aspect of the historical development of our nation.

The scope of the activities of the Public Archives is very broad and is restricted only by the willingness and ability of the nation to finance this work, and by the extent to which individuals and groups who create and own historical documents are willing to co-operate.

The diversity of the interests of the Public Archives is clearly demonstrated by the variety of historical "documents" it has collected. These include thousands of maps, paintings, photographs, motion pictures and the records of governments, churches, companies, societies and individuals. These archives illustrate the history of the political institutions of Canada, of its political and geographic subdivisions, and also of the people, industry, commerce, education and other aspects of human endeavour; indeed, the holdings of the Public Archives touch upon every aspect of Canadian life. No group, whether ethnic, cultural or social, no subject and almost no event goes unmentioned. But, although the Public Archives has in its custody sources which throw light on the Icelandic settlement in Manitoba, Japanese immigration into British Columbia, and discrimination against Indians and Negroes in Nova Scotia, for example, the information is often sketchy and difficult to find.

In the collecting of archives the Public Archives has never been guided by a policy which discriminated against any group, ethnic or otherwise. Rather, as was pointed out in the fourth Report of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism (B & B Commission)

> . . . neglect of historical material in Canada has been general. There has not been sufficient interest in the country's past to insure that the . . . Public Archives was provided with adequate facilities and funds.

In setting its priorities the Public Archives, has therefore, been guided by the monetary and professional resources available to it and by the needs of scholarly researchers as well as by availability of historical documents and their need for preservation.

Until recent times the emphasis of the Public Archives has been on the collection of sources relating to political history as these papers were numerous, readily available and most frequently consulted. Also, in locating historical documents the Public Archives was dependent upon the advice from those who used the documents and who wrote the history of the country. These people were overwhelmingly members of the French-Canadian or British-Canadian groups with a limited acquaintance of or interest in the other ethnic elements. As a result the ethnic groups are underrepresented in the present collection of the Archives.

The Public Archives does have some material relating to ethnic people but this is found chiefly among government records. These records document the immigration and settlement of many ethnic groups, but contain relatively little information about the subsequent development of the various ethnic communities. One reason why the written records of many government programmes include few references to ethnic groups is the fact that frequently there was a conscious avoidance of identifying ethnic groups in order to avoid possible charges of ethnic discrimination, favouritism or 'labelling'.

The Archives has only a small body of documents which originated with organizations or individuals of the many ethno-cultural communities. The same is true of most archives across the country, as is indicated by the *Union List of Manuscripts in Canadian Repositories.* The Public Archives has on various occasions attempted to develop more contact with the ethnic groups but a lack of financial and personnel resources has generally meant that the Archives could not persist in any contacts which were not immediately fruitful.

The Public Archives also has custody of the papers of members of ethnic groups, but these papers were not collected for ethnic purposes. The papers of the Scandinavians and other Europeans who participated in the Canadian Arctic Expedition of 1913-18 for their importance in studying the history of Arctic exploration and the reaction of people to extended exposure to the Arctic environment. The papers of Sir C. S. Gzowski, a Polish-born engineer were acquired, for their importance in documenting the history of railway building and engineering in Canada. Similar examples could be cited in other fields of research and this situation will be undoubtedly continue. However, these papers and others do no doubt also reflect the ethnic contributions of the Polish, Germans, Dutch, Indians and Japanese, and a more extensive cross-reference index would increase their utility for that purpose.

The Public Archives is deeply interested in the collection of ethnic archives. That more has not been done in the past is in great part simply for lack of funds. With additional funds made available a more systematic effort will be made to search out and collect the ethnic archives.

(Далі буде)

Леонід Мосендз

ЗАСІВ

ПОВІСТЬ

(Продовження)

І він завжди уважно слухає старих міркувань, перепитує навіть на несподіваних місцях і старанно забиває в глиняну підлогу шевські цвяшки відсутнього Тереня.

Хлопчина вбігає на бабину половину й зараз же кудись відлетів увесь його жах. Баба й Терень удома. Підвечіркують. На маленькому, низенькому молдаванському столику посеред хати стоїть миска з мясом, поруч парує мамалига.

— Мамо! Жаркой! Сосу! — кричить Терень, побачивши Ніна.

Терень ніколи не говорить, як усі інші люди, але завжди гукає. Коли стара сердиться часом на цей спосіб розмови, то каже, що він має в голові ліс. Ніно не розуміє за що властиво вона сердиться, бо йому значно краще подобається саме такий спосіб розмови. І хоч за наподоблювання Тереня він уже дістав раз від мами, але потайки має надію, що як виросте, то теж матиме в голові цей привабливий ліс.

— Ніну, хочеш жаркой? — знов гукає Терень до малого. Що ти, небораче, сьогодня обідав?

— Нічого, — несподівано вириваєтся в хлопця.

— Хо - хо - хо, — регоче Терен. Бідна дитина! Не обідала навіть, голодом її морять! Ходи но до мене. Сідай ось тут! І він уже притягує для Ніна другого шевського стільчика.

Хлопчину не треба довго впрошувати. Такої мамалиги вдома не варять, такого сосу не роблять, а сидіти на цьому шевському стільці значно приємніше, ніж не невигідному кріселку. Ах, справді, як же добре сидіти тут між бабою а Теренем, мачати з ними по черзі теплу мамалигу в рудий пахучий сос. Нема часу й говорити, бо треба слідкувати за чергою : баба, Терень, Ніно — й усю увагу скупчувати на шматочок мяса, щоб зручно наліпити його на кавалочок мамалиги.

У хаті холодок. Від свіжовимащеного току тхне кизяком, у повітрі чути шкірою, клейстером, на шибках дзичать ліниві мухи, в розчинену кватирку заглядає струнка рожа. Забуті всі страхи й Ніно лише їсть та сміється, що Терень такий великий, а таким тоненьким голоском уміє передражнювати няньку Гафію. Уже менше подобається Нінові, як Терень передражнює його, особливо той пронизливий крик, коли батько прикладає пляцки :

— Мабуть і сьогодні не обійшлося без пляцків? Га, Ніну?

— Ні, сьогодні не було, — ображено відповідає Ніно, але штовхнутий якимось спомином прудко обертається до баби :

— Бабо, а ми не поляки?

Татарчучка зовсім не здивована запитанням дитини, так ніби вона вже його давно очікувала :

— Ні, Нінцю, не поляки. Ми ж до церкви ходимо, а не до голеного ксьондза, що в костелі править.

Дитина так пильно вслухається, що їй аж смашна мамалига виховзає з руки. Так ось воно, хто поляки! Це, виходить, ті люди, що ходять до костела. А батько йому якось казали, що то до костела ходять католики. Ну, як що це так, то нема чого й боятися хлопців. Брешуть! Мама ж, батько й він ходять до церкви, до бородатого попа, що дає таке солодке причастя. Та й бабуня напевно не полячка!

— А хто ж ми, бабо? — допитується він у старої.

— А ми, синцю, руські. Віруємо, як Бог і всі святі приказали. Руські ми. Багато народів живе під нашим царем. Кацапи, молдувани, жиди, лапацони, греки й турки, але найбільше всього нас, руських...

О, всіх їх знає Ніно дуже добре. Рудий, з цапиною борідкою, кацап орендує Татарчуччин садок, лапацони колись копали в Кабаника льоха, молдуванки на базарі продають солону бриндзю, в булошні, на Київській вулиці, торгує франзолями турок. У нього великий ніс і червона феска. А жидівським хлопчатам, що бігають по вулиці з „кометами" з-заду, робить Ніно зі своєї сорочки здаля гаманове вухо. І на подвір'я до них часто заходять чорні, високі старці, що звуть себе греками, а діти кричать слідом за ними : „Греки - муки змерзли в руки"... Усіх їх знає Ніно, лише ніколи ще не усвідомлював собі, що він руський.

А баба далі оповідає дитині про давнину, як тоді билися з руськими числені вороги. Кіль-

ка разів горіло тоді місто, на Гроницькій горі, до самого, кажуть, Ямполя, стояли шибениці, а бувало так, що самим Дерлом текло більше крови ніж води. Бувало...

Ніно слухає, не зворухнеться. Як губка воду, так вбирає в себе дитина нові, незнані досі речі, але такі близькі в межах рідного оточення. Бо ж він знає Дерло, в якому вже безліч разів купався, Гроницьку гору, чув і про Ямпіль. Він усе розпитує які то були шибениці й чому вороги так запопадливо напосідалися на руських. У дитячій уяві виринає ряд стовпів з перекладинами, а булькотливе Дерло ще вчора, здається, мало червонуватий відтінок... Уяви ростуть, кубляться, переплітаються з малюнками до „Пекла" у велитенський образ чогось жорстокого й невідкличного.

— Але тепер, — продовжує стара, — тепер вони вже не ворогують з руськими. Всі царя бояться. Авжеж бояться. Та нам уже тепер боятися нема чого. Бо все було давно, за дуже давніх давен, коли її баба ще молоденькою була...

Нінові враз робиться легше, що під охороною руського царя ніхто тепер не може рубати й вішати. І він уже напевно знає, що його батьки руські й ніколи нічого спільного не мали з поляками. Левкові ж за наклеп здорово намне чуба!...

За історичними спогадами ідуть казки. Прекрасні казки. Ніно навіть забув стругати дерев'яну шаблюку, заслухавшись казки про смоляного бичка. Він навіть не чує голосу старої, а просто бачить перед собою чорного, блискучого, липкого від шевської смоли бичка, до якого повгризалися лиси, ведмеді, вовки й не можуть вирватися, не можуть звільнитися від смоляної в'язкости. Йому шкода пухнатого ведмедя, тихого вовчика й притульної лисички. Він би їх так зараз і відірвав від бичкового смоляного бока, але шкода йому й старенької баби й бідного діда, що живуть лише зі свого смоляного бичка. Він справді у роспачу : як зробити так, щоб діду й бабі було добре й пухнаті звірі, теплі, притульні звірята, брати й сестри його улюбленого Бровка, залишалися живі... Він слухає, забувши про час і місце, перенесений до іншого світу й міг би сидіти так у старої до ночі. Але рипають двері : по Ніна прийшла кульгава служниця Докія. Мати шукають хлопця, бо прийшли гості з дітьми.

І до пізнього вечора бігає хлопець по городі з дітьми знайомої родини, грається з ними на смоляного бичка, злодіїв, турків, ділиться враженнями з оповідей, перелицювавши на власний штиб відомости про народів і криваве минуле. Стомлений, переможений враженнями довгої літньої днини, вже напівсонний, показує Ніно „Отче наш" та за здоров'я. Уже майже спить, коли мати вкриває його в постільці, й ростерканий нею пригадує собі, що треба запитатися :

— Правда, мамо, ми руські ?

— Правда, правда! Але не руські, а русскіе. Ти ж по-русскі, мусиш говорити, а не по-мужицьки...

Та Ніно вже не чує кінця маминого докору й котиться по теплому, утульному, запашному схилі дрімоти в долину сну.

(Далі буде)

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаю нев'янучий вінок на свіжі могили моїх дорогих і незабутніх — сина, бл. п. Івана Симчича і внука Михайлика, які загинули трагічно 14-го липня 1973 року, в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Марія Симчич, Вінніпеґ.

— — — —

В десяті роковини смерти мого незабутнього дорогого мужа, бл. п. Іллі Олександра Симчича, який відійшов у вічність 23 вересня 1963 року, в його світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Симчич, Вінніпеґ.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжі могили бл. п. Івана Симчича та його сина Михася, які згинули трагічно на чужині 14 липня, 1973 року, в їх світлу пам'ять жертвую $10.00 на журнал „Промінь".

Родині покійних — мамі Марії Симчич, дружині Елеонорі Симчич та ближчій і дальшій родині висловлюємо глибоке співчуття.

Анастасія Сарчук і родина, Вінніпеґ.

— — — —

У десяті роковини смерти дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Василя Бевша, який упокоївся 20 жовтня, 1963 року в Торонті, в його світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Таїса Копел, сини — Андрій і Віктор
та дочка Надя з родинами, Торонто.

— — — —

У пам'ять нашої довго знаної приятельки, бл. п. Марії Сліпченко, яка упокоїлась у Саскатуні 3-го вересня 1973 року, складаємо замість квітів, нашу пожертву на журіал „Промінь" $10.00.

Петро і Тетяна Лазаровичі, Едмонтон.

— — — —

У другі роковини смерти мого дорогого мужа і батька, бл. п. Петра Процишина, який упокоївся 20 вересня, 1971 р. у Донвел, Саск. у його світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Петруся і родина, Донвел, Саск.

НЕДОКІНЧЕНИЙ ДЕННИК

5 жовтня: Нині почалося моє життя. Мої родичі про це іще не знають. Хоч я менша як зеренце яблучка, все ж таки я є я! І хоч я наразі є без форми, все ж таки буду я дівчинкою. Я буду мати золоте волоссячко та блакитні очка, і напевно буду любити квітки.

19 жовтня: Я дещо підросла, все ж таки я замаленька, щоб щонебудь сама робити. Моя мама усе робить за мене. Мені дещо смішно, що вона ще й досі не знає, що носить мене під своїм серцем, та годує мене своєю кров'ю.

23 жовтня: Мої уста починають щойно формуватися. Тільки подумати. За рік я вже буду сміятися. Пізніше я зможу говорити. Я уже наперед знаю моє перше слово — „Мама". Хто каже, що я не є правдива особа? Я є, — так як кожна окрушина хліба, є справді хліб.

27 жовтня: Моє серце само почалося бити нині. Від тепер воно буде битися через ціле життя. Без відпочинку. Потім по багатьох літах воно змучиться, перестане, і я помру. Зате тепер, я не є при кінці життя, але при початку.

2 листопада: Кожного дня я трошки підростаю. Мої ручки й ніжки набирають форми. Зате мені треба ще довго чекати поки мої ніжки понесуть мене до рук мами, а мої ручки обіймуть тата!

12 листопада: Тепер маленькі пальчики починають формуватися на моїх руках. Дивно, які вони ще маленькі! Але які вони будуть пожиточні! Вони будуть гладити песиків, кинуть м'ячем, зірвуть квітку, діткнуться другої руки. Мої пальчики. Може колись зможуть заграти на скрипці або намалюють образ.

20 листопада: Нині вперше лікар сказав мамі, що я живу там в неї під серцем. Чи не є ти щаслива Мамо? Незадовго я буду в твоїх обіймах.

25 листопада: Моя мама й тато навіть не знають, що я є маленька дівчинка. Може вони сподіються хлопця? А може близнюків? Зате я їм зроблю несподіванку. І я хочу називатися „Катерина", так як мама.

10 грудня: Моє личко уже цілком сформоване. Я сподіюся, що буду виглядати так як мама.

13 грудня: Тепер я трошки можу бачити, зате усе довкола мене іще є темне: Незадовго мої очка отворяться до світу сонця — і квіток — і маленьких дітей. Я ще не бачила моря, ні гір, навіть райдуги. Справді, як вони виглядають? Властиво, як Ти справді виглядаєш, Мамо?

24 грудня: Мамо, я чую як б'ється твоє серце. Я цікава чи ти чуєш тихеньке тупотіння мого? Воно таке рівномірне — туп-туп, туп-туп, мамо. Ти будеш мати здорову малу дівчинку. Я знаю, деякі діти мають труднощі прийти на світ, зате є добрі лікарі, які помагають мамам і дітям. Я знаю також, що є мами, які навіть не хочуть дітей. Зате я уже не можу дочекатися, щоб бути в твоїх обіймах, діткнутися твого лиця, подивитися в твої очі. Ти напевно теж чекаєш на мене, як я на тебе, правда?

28 грудня: Мамо, чому ти позволила їм перервати моє життя? Ми би були такі щасливі разом . . .

Переклад з англійського, з журналу „Содаліс".
Переложив: Богдан І. Шулякевич.

UKRAINIAN CULTURE COURSE OFFERED

The Evening Institute at the University of Manitoba will be offering a course „Ukrainian Culture" beginning Sept. 27 for ten Thursdays during the fall term. The instructor will be Prof. Jaroslav Rozumnyj.

Ukrainian culture is one of the ancient cultures of Europe dating back to 5000 B.C., with specific characteristics manifesting themselves throughout its development. Ukrainians constitute the third-largest ethnic group in Manitoba and their contribution is evident in various facets of Canadian cultural development.

The course will be of interest to those who want to learn more of their Ukrainian heritage. Classes will consist of discussion of the more prominent phases of Ukrainian culture from prehistoric to present times: fine arts, architecture, music, and folk traditions. Material will be illustrated with audio-visual aids.

The Evening Institute is designed for adults and requires no previous experience or academic record. Classes meet from 8:00 p.m. to 10:00 p.m. Registration began Sept. 4. Fee $30.00. Non-credited.

Application forms may be obtained by writing:

Evening Institute
University of Manitoba
Winnipeg, Man.
R3T 2N2
ph. 474-9269

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Григорій Коваль

Осінь

Осінь... Осінь... Осінь...
Медом пахнуть роси.
Журавлі курличуть в небі,
Та вітри голосять.

Не дзвенять в садочку
Птичі голосочки.
Сняться зораному полю
Квіти й колосочки.

В лузі при долині
Гнеться тополина,
Загорілась над рікою
Червона калина.

Тьмяно сонце світить,
А на голих вітах
В'яже осінь рукавички
З бабиного літа.

Зайчикові скарги

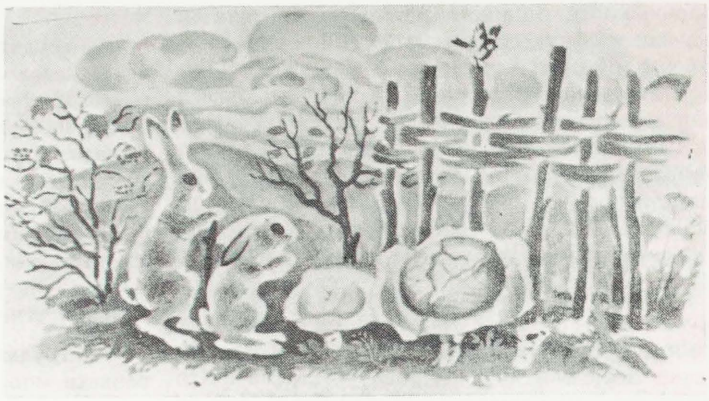

Затужив, заплакав сірий зайчик, під кущиком сидячи. Плаче, примовляє:

„Нема в світі долі гіршої, ніж у мене, зайчика сіренького! І хто тільки зубів не гострить на мене? Мисливці, собаки, вовк, лисиця і хижа птиця: гачконосий яструб, витрішкувата сова. Навіть дурна гава й та тягає своїми кривими лапами моїх малих діточок — сіреньких зайчат.

Звідусіль мені загрожує небезпека, а захищатися нема чим: лазити на дерево, як білка, я не можу: рити нори, як кролик, не вмію. Щоправда, зубки мої добре гризуть капусту та кору на деревах, але вкусити — сміливості не вистачає.

Бігати я таки мастак та й стрибаю непогано; та добре, як доведеться бігти по рівному полю або на гору; а як з гори — то й підеш перевертатися. Передні ноги не доросли!

Проте можна було б жити на світі якби не лякливість ота.

Почуєш десь шарудіння — вуха підведуться, серденько заб'ється. Як скочиш стрімголов з-під куща — та й потрапиш просто в тенета або мисливцеві під ноги.

Ой, погано мені, сіренькому зайчикові! Хитруєш, попід кущики ховаєшся, поза горбочками тиняєшся, сліди плутаєш, а рано чи пізно не минеш лиха, і потягне тебе куховарка на кухню за довгі вуха.

Одна тільки в мене втіха, що хвостик куций: собаці схопити нема за що. Як був би в мене такий хвостяра, як у лисиці, куди б мені з ним подітися?

Тоді б, здається, пішов би та й втопився!"

К. Ушинський.

ПЕЧУ, ПЕЧУ ХЛІБЧИК

Печу печі хлібчик,
Дітям на обідчик,
Меншому — менший,
Старшому — більший.
Шусть у піч, шусть у піч!

Народня приспіванка.

Михайло Стельмах

ЯК Я ЧИТАЮ

Букваря купила мама,
А буквар із малюнками.
Є у тому букварі
Самі справжні школярі,
Є учитель, є і школа,
Є діброва, і є поле,
Є і заєць, і гусак,
І лисиця, і їжак.

Хоч я азбуки не знаю,
Та буквар сестрі читаю:
Там, де сом, читаю с о м,
Гусака зву г у с а к о м,
Називою зайця з а й ц е м,
Ще й веду по книзі пальцем!...
А сестриця все питає,
Чи насправді я читаю.

Не вміє

Сергійко, повернувшись зі школи, заявив:

— Я в школу не піду...

— Чому? — запитала бабуся.

— Бо там примушують писати і читати, а я не вмію, а розмовляти я вмію, так там не дозволяють.

Пам'яті Марії Ропчан

Дня 24 вересня 1970 року в м. Естеван у Саск. упокоїлась на 86-тім році свого життя, бл. п. Марія Ропчан, колишня жителька піонерських часів Сода Лейк, округа Прут, Алберта.

Марія народилась у селі Чернівка на Буковині, Зах. Україна. До Канади приїхала з родичами Іваном та Єленою Скрабами 1897 р. Родина Скрабів поселилась на фармі в Алберті в околиці Восток. На 13 році життя Марія пішла до праці домашньої помічниці у німецькій фармерській родині. Набутий у праці досвід став їй у великій потребі у пізнішім власнім господарстві на фармі.

Року 1903 Марія вийшла заміж за Івана Ропчана і того самого року подружжя поселилась на фармі-гомстеді в околиці Сода Лейк. Тут Марія прожила до 1947 року. Чоловік Марії, Іван помер 1938 року, а вона продовжувала господарити аж доки не пішла на відпочинок 1947 року. В родині Ропчанів було 11 дітей — 5 хлопців і 6 дівчат — всі подружені. Залишила Марія 14 онуків і 7 правнуків. 1947 року Марія Ропчан переїхала жити до Веґревил, Алберта, була тут до 1956 року і тоді виїхала до Естевану, Саск. де її два сини — Володимир і Василь мають торговельне підприємство, і тут проживала до кінця свого життя — 1970 року. Марія Ропчан була нагороджена провінц. урядом Алберти Відзначенням Взірцевої Громадянки.

Похорон бл. п. Марії Ропчан відбувся в УГПЦ. у Веґревилі, де вона була членкинею від 1947 року. Похована на Веґревил Риверсайд Семетері поруч свого чоловіка Івана.

Марія Ропчан була активна у багатьох добродійних організаціях. Обидвоє з чоловіком були членами православної громади в Прут, яку помагали будувати й яка була закінчена 1912 року — спочатку як російська православна церква, а опісля за стараннем свідомих родин прилучена до УГПЦ. Опісля обидвоє вони — Марія і Іван працюють над побудовою Українського Народного Дому ім. Івана Франка — у Прут. Цей Народній Дім через довгі роки був осередком громадського і просвітнього життя околиці. Перше Богослуження УГПЦ у Прут відбулось у цім УНД.

Впродовж довгих років, ще від ранніх піонерських часів Марія Ропчан була поштовим урядовцем у Сода Лейку та була активна у провінційнім статистичнім бюрі народження і смерти.

Вона була перша, що домоглась телефону до свого дому на фармі, який був великою послугою для цілої околиці вразі випадку чи нагальних потребах. Удвох з чоловіком вони займались організуванням фармерської організації (U. F. A.) для поліпшення господарської культури.

Марія дуже любила городництво, а зокрема квіти, які літом були окрасою її садиби-хати і подвіря. Завдяки тим квітам Марія Ропчан стала близькою приятелькою Ганки Романчич (тепер Ковальчук), яка працювала в той час для провінційного уряду в Алберті в ділянці поліпшення економіки і праці господині на фармі.

У світлу пам'ять нашої мами бл. п. Ропчан складаємо $25.00 на журнал „Промінь.

Родина.

МОЛОДІ ПРОФЕСІЙНІ СИЛИ

(Продовження із стор. 12)

раїнський Голос," по фармах і містах продавав для дітей шкільні українські читанки, а для старших „Кобзара", „Історію України" й добірну історичну літературу. Спочатку їздив двоколесником, а відтак малим фордом уже тут в Онтаріо. Остаточно, наш Онуфрій купив фарму, одружився і рівночасно працює на фабриці. Сьогодні, вже на пенсії.

По тяжких трудах, коли всі діти на поважних посадах, обоє вони, хоч не близько їм, що неділі в церкві в Ніяґара Фаллс, а п. Онуфрій на хорах у басах співає.

Усі діти говорять добре українською мовою і не тільки в науці, але й в музиці одержували нагороди.

о. П. С.

ДІТИ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ СВ. АНДРЕЯ, СВ. ІВАНА, СВ. МИХАЇЛА, Й СВ. ІЛЇ З о. ПРОТ. ОЛЕКСАНДРОМ ХОМ'ЯКОМ, ДИРИҐЕНТОМ ХОРУ РОМАНОМ СОЛТИКЕВИЧЕМ, І З УЧИТЕЛЯМИ РІДНИХ ШКІЛ

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ТРАНСКОНА, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збобри відділу відбулися 3-го грудня 1972 р. Наш відділ начислює 47 членкинь — на зборах присутніх було 20. Збори відкрила голова пані В. Савчук. Молитву прочитав о. В. Василів. Хвилиною мовчанки вшановано членкинь, які відійшли у вічність. По цім голова В. Савчук склала подяку членкиням за співпрацю та згідність у всіх обов'язках. Предсідницею зборів була Василина Савчук, а секретаркою Анна Гудима.

Впродовж минулого року членкині віддано працювали і виконали досить гарну працю. Відбулось 10 місячних зборів і одні річні збори. Для придбання фондів на наші громадські потреби ми приготовили й видали кільканадцять весільних прийнять, мали один весняний чай, чотири парафіяльних обіди й одну Маланку. Наш відділ приготовив і видав п'ять похоронних перекусок.

Відділ пожертвував на церкву $5,000.00, купив павука до церкви, морозільник до церковної авдиторії і придбав портрет Лесі Українки до нашої залі. На Різдво і під час року ми висилали овочі для хворих. На дитячий концерт св. Миколая ми дали грошеву поміч управі української школи на святочні подарунки для дітей.

До української школи вчащає 32 дітей, а до недільної 50.

Членкиням нашого відділу належиться велике признання, бо всі ми невпинно працюємо як для добра нашої церкви так і для загальної української справи в нашій організації

Заряд відділу на 1973 рік: голова — В. Савчук, уступ. голова — П. Марадин, заступниці голови — Є. Мануляк і А. Харенко, рекорд. секретарка — А. Гудима, касирка — П. Марадин.

Референтка: „Променя" — А. Харенко, Недільної Школи — Є. Мануляк, молодший СУМК — О. Михальчук. Комітет діяльности — Л. Парасюк, Л. Бораскевич, П. Савка. Опікуни хворих — А. Перик, А. Керніцка, А. Ковальчук. Телефонічний комітет: П. Марадин, М. Низник, А. Ковальчук.

Анна Гудима, секр.

ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ
Лондон, Онт.

Річні збори відділу відбулися 10-го грудня 1972 р. під предсідництром пань: С. Степанюк — голови та Н. Шульги — секретарки. Молитву провів о. М. Дебрин. Після вступних формальностях мовчанкою вшановано померлих членкинь. У звітній частині — перша звітувала уступаюча голова, пані В. Новицька, дякуючи всім за жертвенну поміч у виробленій праці організації. Чергово звітували інші урядниці за свої ділянки праці. Зі звітів слід підкреслити слідуюче:

Відбуто 10 засідань і 5 міс. зборів: відділ приготовив: Йорданську Вечерю зі традиційною участю на ній українського студенства, заговіни, прийняття для місійних сходин, обіди на провідну неділю, храмове свято, Візитацію Правлячого Архиерея, для клюбу українських купців і професіоналістів; врядили осінний базар, показ печива; брали участь у різдвянім фестивалі етнічних груп; придбали квіти на Плащеницю й вдекорування церкви; відсвяткували 20-ліття відділу; старанно відвідували хворих членкинь по шпиталях; жертвували на дітей-калік, потерпілих українських демонстрантів у Торонті, 50 дол. на Фундацію Музею у Саскатуні, 25 дол. на „Промінь" тощо; придбали новий холодильник і піч для резиденції священика.

В культурно-освітній ділянці наше жіноцтво своїми виступами у місцевих національних святкуваннях — піддержували всі прояви українського громадського життя в Лондоні, Онт. (у святах: Листопадовім, Державности, Т. Шевченка, Матері); особливо й спільно з усім українським жіноцтвом Лондону — вряджено Свято Л. Українки й Героїнь. Наше жіноцтво брало активну участь у церковному хорі, різдвяному концерті колядок по місцевому радіо, у Недільній і Рідній Школах, громадській бібліотеці.

Заслуговує на особливу увагу — врядження відділом у цьому році успішного показу української історичної і національної ноші та виставки мистецьких речей, з участю Музейного Комітету — Торонто й Сх. Екзекутими Союзу Українок Канади; на цей проєкт відділ одержав державну допомогу (грент) в сумі 300 дол., а управа і членство доложили багато зусиль для його переведення. Наші делегатки брали участь у святкуванні 40-ліття відділу у Віндзорі й на пров. з'їзді Сх. Екзекутиви у Гамільтоні. Не менше яскраве світло на діяльність відділу кидає його фінансовий звіт, за яким у 1972 р. було: прибутків (обороту) — 4.626 дол., а видатків — 4.263 дол. З цього найбільше приділено на потреби нашої церкви Пресв. Тройці, устаткування громадської кухні, Резиденції священика, допомогу гром. бібліотеці, Р. Школі, на пресу й інші згадані добродійні цілі.

Після запитань і звітних відповідей, схвалення діяльности й уділення абсолюторії уступаючій управі — приступлено до вибору нової управи відділу, до якої ввійшли (в більшості перевибрані) слідуючі пані: голова управи — Віра Новицька, заст. голови — В. Калюжна, секретарка — Н. Шульга (вона ж і реф. „Променя"), скарбник — М. Овчаренко, культ.-осв. реф. — добр. К. Дебрин, господиня — Е. Блощинська, сусп. опіка — Т. Панасенко й Л. Шевченко, делегатка до КУК — Р. Ковальчук, сестрицтво — О. Співак (ст.), Н. Сніг і П. Вітоль. Контрольна комісія — О. Співак, Ол. Тищенко і В. Яремченко.

Щиру подяку й признання уступаючій управі — за так успішну працю відділу — висловив настоятель громади о. М. Дебрин, а також він привітав нововибрану управу на 1973 рік.

Новій управі бажаємо повного успіху в їхній важливій праці — української матері й громадянки, як у господарській площині, так і головно у скріпленні релігійної й національної свідомости в українських родинах та належному вихованні наступного покоління.

К. Дебрин, осв. реф.

ВІДДІЛ ІМ. СВ. ОЛЬГИ
Вегревил, Алта.

Річні збори відділу ім. св. Ольги відбулися 7 листопада 1972 р. в Народнім Домі після „Пот лок" вечері. Молитву провів о. прот. Ю. Туржанський. Предсідницею зборів була пані О. Мельничук, а секретаркою пані Єдна Равлюк.

Звіти членкинь заряду і голів комітетів виказали, що товариство мало успішний рік: Приготовлено 4 святочних обіди і бенкетів, 7 весільних прийнять, 3 чайних прийнять, 12 похоронних обідів, базар, день продажі великоднього печива і 4 дні обслуговували

їдальню під час площової виставки.

Товариство приймало в себе гостей від Пров. Екзекутиви; на цих сходинах п. А. Звоздецький висвітлив дуже цікаві знимки з їх подорожі по Україні.

Влаштовано свято Лесі Українки — концерт з чайним прийняттям

Комітети Недільної і Української школи та СУМК опікувалися дітьми та молодшу, де провадилася з ними корисна праця. Відсвяткували концертами: свято Шевченка, День матері і Св. Миколая.

Референтки і комітети: сестриць, відвідин хворих, освіти, базару, печева, кухонної праці, площової їдальні, купування, архіву і контрольна комісія — всі щиро працювали і виконували свої завдання дуже добре.

Фінансовий звіт: з 1971 року осталося — 4,780.87 дол., прибутки в 1972 році — 13,827.54, видатки в 1972 році — 13,940.90, в касі лишилося — 365.51 дол.

До заряду на 1973 рік увійшли: уступивша голова — О. Мельничук, голова — П. Бережан, 1-ша заступниця — А. Загарійчук, 2-га заст. — А. Солдан, касирка — Г. Линковська, рек. секр. — Є. Равлюк, кор. секр. — добр. З. Туржанська.

Контрольна комісія — В. Северин, Р. Гук, Л. Лукинчук.

Референтки: сестриць — В. Шапка, освітньо-культурна — М. Касіян, відвідин хворих — Є. Равлюк, Дж. Яцюк і С. Ілюк, печева — Є. Гунчак, А. Байдала і А. Фаріон, програми — М. Байдала і В. Федорук, архіву — Ф. Павлюк, базару — К. Семенюк, Р. Сенюк і Ф. Павлюк, Української школи — М. Касіян і О. Мельничук, нед. школи — А. Ґошко і М. Байдала, площової їдальні — Є. Симорозум і С. Бакала.

Олена Мельничук, уст. голова

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Ту Гилс, Алта.

Річні збори відділу відбулися 5-го грудня 1972 р. в церковній залі. Предсідницею зборів була пані Павлина Мулька, секретаркою — пані Ольга Хонько. Протокол з минулорічних зборів прочитала рекордова секретарка пані Л. Галета.

Звіти з річної діяльности відділу здавали членкині заряду і референтки комітетів. Діяльність: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і річні збори. Членкині приготовили й обслуговували 12 похоронних обідів; спільно з церковною громадою членкині приготовили храмовий обід на Зелені Свята; пирогову вечерю перед церковним осіннім базаром; подбали про перекуску на церковних річних зборах. Товариство улаштувало Весняний чай з продажем домашнього печива і виставку українських вишивок та всяких ручних робіт. Відділ провів кампанію на фонд недуги рака і на Червоний Хрест.

Комітет при відділі опікується недільною школою. Учительки пані Є. Чомик і пані Г. Маріянич з дітьми заколядували 117.25 дол. під час Різдвяних свят.

Комітети відвідують своїх хворих хленкинь; на Святий Вечір відвідали всіх хворих у шпиталі з дарунками, як також старших громадян у „Іглерю Нурсінґ Гоум". Відділ передплачує мурнал „Промінь" до шпиталю.

Комітет освіти читає доповіді про Лесю Українку і Тараса Шевченка на місячних зборах.

Фінансовий звіт: з 1971 року лишилося в касі — 1,526.44 дол., прибутки в 1972 р. — 4,862.75 дол., видатки — 4,292.92 дол., в касі лишилося 2,096.27 дол.

У своїм слові голова відділу Галя Маріянич висловила подяку зарядові, комітетам і всім членкиням за їх участь і що так гарно і згідливо працювали в 1972 році.

Заряд відділу на 1973 рік: уступ. голова — Анна Іфтоді, голова — Галя Маріянич, заступниці голови — 1-ша Марія Чернівчан, 2-га Є. Чомик, 3-тя П. Мулька, кореспонд. секретарка — Марія Андріящук, рек. секретарка — Ольга Хонька, фін. секр. — Є. Рибак. Контрольна комісія — К. Паламарук, М. Фіярчук, А. Іфтоді.

Ольга Хонька,
секр. річних зборів

МОНТРЕАЛ, КВЕ.
Відділ Ганни Барвінок

Праця відділу у 1972 р. провадилась доволі успішно. Відбулось 14 зборів. Членки брали участь в Коляді, у виставці церковної літератури, у вечірці в честь президента УН-Ради М. Лівицького, у день спалення моргичу Собору св. Софії передали $700.00. Влаштували вечірку з висвітленням діепозитивів з Японії, Формози та концертовою програмою. З приходу вислали $25.00 на Ріднішкільну Фундацію ім. В. Сарчука і $24.00 на СУМК. Від 8 лютого організували курси вишивання і писання писанок. Відбулося висвітлення фільму-діяпозитивів випозичених з Централі Союзу про Різдвяні звичаї. При тому. збирали діяпозитиви для централі. Помагали СУМК у їх забаві-маланці. Влаштували виставку „Великдень" у Плазе Виле Марі„ писали там писанки. Голова відділу виступала у тому часі на радіо і телевізії пояснюючи Великодні звичаї і демонструючи писання писанок. 30 квітня організували при співучасті жіночих організацій Монтреалу виставку народніх рушників. У днях 9, 10 і 11 червня брали активну участь у конференції місцевого відділу КУК „Перспективи канадських українців у Квебеку". Тут головою комітету виставки „Українське народнє мистецтво" була Галина Михальчук, а секретаркою протоколів ділового комітету була Є. Шкурат. У інших ділянках праці помагало більше число членок. 15 березня організували спільно вечір добродійної праці в користь невилічимо хворих у Бразілі православних українців. Доповідь мав Владика Іов з Бразілії. Дарували на курси українознавства, на церкву св. Покрови, на музей в Торонті, на Вільний Університет. Відділ належить до відділу Об'єднаних Націй.

Фінансовий звіт: осталось з 1971 р. $150.86, прихід — $1,005.44, розхід $1,046.63, осталось $110.27.

Г. Михальчук, голова

ВІДДІЛ ІМ. Л. УКРАЇНКИ
Форт Френсес, Онт.

Річні збори відділу ім. Лесі Українки при церкві Св. Юрія відбулися у середу, 13 грудня 1972 р. На зборах було присутніх 14 членкинь. Всіх членкинь у відділі є 30, а шість почесних.

Збори відкрила голова п. К. Рогожа молитвою. Секретарювала рек. сек. М. Ґушуляк і прочитала звіт з минулорічних зборів та цілорічної діяльности відділу.

Впродовж року відбули 10 місячних зборів, а двоє спільних засідань разом з членкинями відділу Св. Анни, щоб приготовити плян для першого Окружного З'їзду Союзу Українок, який відбувся 10 вересня 1972 р. у Читальні Просвіти в Форт Френсес, Онт.

На початку року, перед Різдвяними святами членкині виконують загальне чищення церкви, помагають церковній управі відвідати парафіян з колядою, а потім приготовити вечерю на пущення. Влаштували два рази випродаж печива, головний продаж писанок і печива перед Великодніми святами.

Зайнялися вечерою на трьох весіллях і чотири „кийтирінгс". Влаштували роковини Лесі Українки, Свято Юрія — храмове свято, Свято книжки і також 25-ий Ювілей нашої церкви св. Юрія, для якої ми всякчасно працюємо й грошево допомагаємо. 100.00 дол. пожертвували на Ювілей, а на потреби парафіяльної хати — 900.00 дол.; Дали 100.00 дол. для нашої членкині — студентки на Літній Курс Українознавства при Колегії Св. Андрея у Вінніпегу. Інші пожертви: на „Промінь" — 25.00 дол., для „Рітардед Асосіейшон" — 25.00 дол., на стипендійний фонд —10.00 дол., на організаційний фонд — 35.00 дол. Ми сповнили свій бюджет до централі.

У 1972 році наші прибутки становили — 2,553.97 дол., видатки — 2,102.92 дол.; лишилося в касі — 451.05 дол. У банку маємо при кінці року 1,052.89 дол.

Наш заряд на 1973 рік залишився той самий, що був, лише касирку змінили. Голова — Катерина Рогожа, заст. — Анна Койтцан, рек. секр. — Марія Ґушуляк, касирка — Марія Сохолотюк, фін. секр. — Катерина Зуб. Господині — М. Зелена, В. Ґушуляк, С. Андрушко, Анна Яцик. Комітет хворих — М. Зелена, М. Галабурда, В. Ґушуляк і Т. Кітцул. Контрольна комісія — М. Галабурда, М. Кітцул і Джойсі Стрен. **М. Ґушуляк,** секр.

ВИНДЗОР, ОНТ.
Відділ ім. Л. Українки

В неділю, 19-го листопада 1972 року, в авдиторії Св. Володимира, в Виндзорі, Онтаріо відбулися річні збори відділу ім. Лесі Українки. Збори відкрила голова пані Вероніка Костинюк молитвою. Предсідницею була пані Євгенія Щепанська, а секретаркою пані Оля Друль. Одно-хвилинною мовчанкою вшановано померших членок. Пані Є Щепанська прочитала протокол з минулорічних зборів

Отець Метулинський, щиро, привітав членок, висловив своє вдоволення з праці відділу. Отець закликав, і надалі шанувати й продовжувати все, своє рідне. Більше звертати уваги на виховання молодого покоління, щоб було кому зайняти наші місця й передати наші надбання. Коротко переповів перебіг З'їзду Східної Єпархії, та закликав частіше влаштовувати культурні вечерки й запрошувати на них молодь, аби молодь набирала більше знань про Україну, Православну Віру, Церкву. Подякував голові пані В. Костинюк за добрий провід, та співпрацю з зарядом громади та за щедрі дари на потреби громади.

Пан М. Друль склав подяку голові відділу пані В. Костинюк і членкиням за співпрацю та побажав найкращого успіху в наступному році.

Вітала членкинь відділу і пані Мир. Телега, склала признання голові і членкиням, висловила вдоволення з річної діяльности відділу та побажала успіхів у праці в новому році. Після привітів приступлено до звітів урядниць і комітетів.

Рекордова секретарка пані Ганя Букса, дала звіт з праці. Впродовж року відбуто річні збори, 7 місячних зборів та 3 засідань заряду. Вписалося 7 нових членок. Улаштовано два „культурні вечерки", з висвітленням фільмів, один з подорожі по Україні, а другий з подорожі до Аргентіни на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Айресі.

Відбули успішну Різдв'яну забавувечерю, з обміном подарунків, спільну Йорданську Вечерю, бенкет, з відповідною програмою, з нагоди святкувань Відродження Української Автокефальної Православної Церкви в Україні, Великодне спільне свячене, бенкет з нагоди Канонічної Візитації Архиепископа Михаїла, двоє „пущень-сморгесборд", Новорічну забаву-сморгесборд, три обіди і бенкет під час СУМК-івського „ворк-шоп" та Драматичного Фестивалю. Влаштували Весняний Чай та відзначення 40-ліття нашого відділу, і вручено почесні грамоти 18-м членкиням, та разом відсвяткували свято Лесі Українки, відповідною концертовою програмою. Неприсутнім почесним членкиням розвезли живі корсажі додому. Приготовили перекуску для дітей під час Великодної сповіді, та провадили науку писання писанок під час Великодного посту.

Влаштували базар „шавер" та впродовж року, працювали на „бінго". Висилали делегаток на З'їзди Східної Канади СУС та Окружний до Ватерфорду. Жертвували на пресовий фонд журнал „Промінь" та на потреби КУК. Передплачуємо журнали: „Промінь", „Наше Життя", та „Жіночий Світ", купили книжки — Історія Українського Мистецтва" 6 томів для нашої бібліотеки. Визначили суму для Української Школи, на закуплення нової методи навчання української мови в початкових клясах. Закупили дві машини: для чищення бараболі, та місення тіста для кращих умов праці у кухні. Проєкт приготовлення і продажі варенників проходить дуже успішно й приносить добрий дохід.

Далі слідує звіт фінансової секретарки і касирки: приходи 1972 р. — $19,206.54, розходи — $17,014.12, залишилось в касі — $2,192.42.

Відділ склав пожертву на місцеву церкву $8.500.

Далі складали звіти заступниці голови пані Галя Панчишак, Марія Вахна, голова Вероніка Костинюк.

Звітуючи, пані Костинюк подала головні осяги, зазначуючи, що їх подавали вже членкині управи у своїх звітах. Відділ зростає числом членства та матеріяльно — все це завдяки членкиням, які щиро працюють та піддержують свій заряд. Пані Костинюк склала подяку урядницям і членкиням за добру співпрацю, голові громади, голові ТУС і парохові о. Метулинському за допомогу й духовну опіку, сумківцям молодшим і старшим, членкиням, що співають у хорі та закликала до дальшої співпраці для добра наших дітей, Церкви і нашого народу.

„Шануймо все своє рідне, то й нас пошанують наші співгромадяни" — сказала пані Костинюк. На закінчення свого звіту щиро подякувала мужчинам, які багато помагають жінкам у приготуванні варення варенників та обідів, а це пп. Петрові Кузикові, Миронові Друлеві, Михайлові Юркову, Василеві Боднарчукові та Іванові Палієві.

Від контрольної комісії, пані Оля Друль, подякувала голові пані В. Костинюк за добрий провід, а всім урядницям за добру працю й сумлінне ставлення до обов'язків і висловила „вотум довір'я" уступаючій управі пані Емілія Паркс ствердила, а збори прийняли звіт контрольної комісії.

Далі слідували звіти комітетів. Пані Оля Друль, представниця до старшого відділу СУМК, подала в своєму звіті, що вона була завжди з СУМК-івцями на їх зборах, дораджувала їм, коли того було потрібно. СУМК-івці старанно приготовлялися до спортових змагань: „гокей", „бескет бол", „бовлінг" і інші. . . Успішно влаштували „ворк-шоп", вчили молодь з інших місцевостей гри

на бандурі, вчилися співів, танків. Вони допомагають при „бінго", беруть участь в святкових концертах, деякі з них навчають в українській та недільній школах, прислуговують в Церкві, та в першу неділю місяця збирають тацу та обслуговують з свічками, деякі співають у хорі.

Успішно влаштували свято Матері концертом і чайним прийняттям. Відвідують в День Матері хворих матерів, по шпиталях чи домах, даруючи їм подарунки. Шість кращих СУМК-івців-бандуристів взяли участь в турне, з французькою й українською національними групами, ознайомлюючи канадців іншої національности, з нашою піснею, музикою, національними одягами.

Від молодшого відділу СУМК звітувала пані добродійка Надія Метулинська. Вона приготувала СУМК-івців до Драматичного Фестивалю, в якому відділ вийшов на другому місці, а Ганя Фелонюк взяла перше місце як найкраща акторка. Приготовила до „Осіннього Базару", в якому осягли не абиякий успіх. В цій праці допомогли пані: Анна Стебельська, Стефанія Друль, Іванна Іваночко, Іванна Римар, Антоніна Войцик, Долорес Міхальчук.

Молодий відділ вже відбув свої річні збори й знову приступає до праці. Цього року маємо ряд проєктів праці, й запрошуємо батьків та матерів не занедбувати виховання дітей, привозити їх на СУМК-івські вечорі до наших авдиторій.

Від телефонічного комітету звітувала пані Дора Стратійчук. Від опікунів над хворими пані Марія Прокопчик. Вони удвох з пані Василиною Бекса відвідали 28 членкинь по домах і шпиталях, збирали гроші на різдвяні подарунки, купували і розвозили хворим.

Від Соціяльного Комітету пані Маруся Костів. Комітет приготовив Різдвяну вечерю, весняний чай і на кожних місячних зборах подавав каву і печиво.

Пані Іванна Римар, представниця від журналу „Промінь", звітує що вона переслала до „Променя" цього року $265.00 на передплати й Різдв'яне привітання. Пані І. Римар також подала звіт від Музейного Комітету. Музей збагачується, членкині жертвують речі й гроші. Є проєкт приступити до виготовлення історичних строїв. Вже закуплені „манікени" й пожертвувані гроші, так що в скорому часі будемо мати історичні строї.

Після звітів урядниць та комітетів, подала звіт номінаційна комісія, в складі пань: Е. Паркс, С. Друль, Галина Вахна.

Управа відділу на 1973 рік: Мирослава Телега — уступаюча голова, Вероніка Костинюк — голова, Галина Панчишик — 1-ша заступниця, Марія Вахна — 2-га заступниця, Анна Букса — рекордова секретарка, добр. Надія Метулинська — рекордова секретарка, Євгенія Кузик — фінансова секретарка, Маруся Старух — касирка. Контрольна комісія: Євгенія Квасніцька, Софія Ревак, Ніна Косик.

Комітети: Оля Друль, Маруся Старух — відпоручниці до старшого відділу СУМК; добр. Н. Метулинська, Стефанія Друль і Анна Стебельська — відпоручниці до мол. відділу СУМК; Марія Прокопчук і Василина Бенса — відвідування хворих; Марія Сенайко — картки повідомлення; Євгенія Щепанська — референтка „Променя" і бібліотекарка; Галина Вахна — „Консументів"; Оля Торошенко—референтка культ.-освітня; представниці до КУК — Оля Торошенко і Євгенія Кузик; представниці до Льокальної Жіночої Ради — Анна Ткачук і Марта Петрук; Маруся Костів, Анна Ткачук і Анна Момотюк — соціяльний комітет; Оля Друль, Оля Торошенко, Неллі Нагнибіда і Софія Бейко — комітет „бінго"; Анна Ранівська — гардероба („чек рум"); Анна Андріяш, Марія Вахна, Наталя Свинтак Докія Стратійчук і Марія Кушнір — телефонічний комітет; Анна Приймак і Стефанія Ставична — господині; добр. Н. Метулинська, Іванна Римар, Марія Карпінець, Мирослава Телега, Стефанія Заборнюк і Євгенія Щепанська — музейний комітет; М. Никифорук, Сафія Ревак, Софія Бейко, Маруся Костів і Галина Панчишак — комітет до „Проєкту" пирогів.

Надія Метулинська, секр.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Єллов Крік, Саск.

Річні збори відділу відбулися 29 листопада 1972 року, в Українськім Нар. Домі, в присутности 17 членкинь.

Предсідницею зборів була голова пані Маруся Войціхівська, яка відкрила збори молитвою. Секретаркою зборів була пані Єва Драпак.

Секретарка прочитала звіт з річних зборів 1971 року та іншу кореспонденцію. Пані Ольга Стельмащук прочитала звіт сестриць. Референтка здоров'я, пані Анна Войціхівська прочитала цікаву й поучаючу сторінку з журналу „Промінь". Касирка пані Анна Липчук прочитала фінансовий звіт.

Голова, пані М. Войціхівська дала звіт з цілорічної праці і висловила сердечну подяку своїм заступницям, пані Анні Пасішник і пані Анні Кіндрачук за їх велику поміч і всім членкиням за їхню добру та щиру кооперацію, що так гарно сходилися і спільно працювали. Звіти виказали, що членкині солідно виконували свої обов'язки і діяльність була досить активна, за що голова їм щиро подякувала, як також побажала всім найкращого успіху на 1973 рік.

Впродовж року товариство відбуло річні збори, одні місячні збори і 4 засідань заряду й комітетів. Членкині влаштували успішний випродаж писанок і Великоднього печива, як також продавали перекуску і чай в той самий час у крамниці в пана Василя Кіндрачук. Відбули 1 вечерю і бенкет, 2 похоронні перекуски, 1 біньго замість празнику, 1 курячу вечерю і біньго на церкву, 2 прощальні вечорки для двох активних членкинь — пані Марії Зіп і пані Анни Дорош, які виїхали з околиці. Членкині займалися приготуванням страв і прийнять на одно весілля.

Членкині відділу купили миски до зупи (такі що не розбиваються) для дітей на оселю „Зелений Гай" у Вакав, Саск.

Голова відділу, пані Маруся Войціхівська була присутня як делеґатка на конвенції Організації Канадійських Консументів, яка відбулася в Принц Альберт, Саск., і дала багато цікавої інформації на зборах.

Імпрези — вшанували День Матері і роковини Тараса Шевченка при зборах, де референтки прочитали цікавий і поучаючий матеріял.

Під час Різдвяних свят членкині спільно з членами церковної громади ходили колядувати на місцеву церкву, яку прибирають і удержують там порядок.

Відвідували хворих членкинь і висилали квіти та побажання хворим членкиням до шпиталю.

Товариство жертвувало на місцеву церкву і на Народний Дім, як також дали фінансову допомогу дітям, які їхали до музею в Саскатуні.

На кожних зборах відбувалася маленька розігравка, яка за рік принесла

ОДРУЖІННЯ ДМ. СПІВАКА Й. О. ЮЩЕНКО

В суботу, 19. 5. 1973 р., в Лондоні, Онт., одружились молоді одумівці — Дмитро Співак, з Лондону й Ольга Ющенко, з Торонта. Таїнство шлюбу виконав о. М. Дебрин в українській православній церкві, під гарний спів церковного хору, в присутності численної родини й гостей. Весільний почот — 6 пар дружок і дружбів, старости й свашки добре доглянули церковні традиції побуту й все це разом створювало велику врочистість українського православного шлюбу.

Друга, весільна частина відбулася в гарній залі Українського Центру, при старанно прибраних столах, з короваєм, свічками, квітами тощо. За порядок весільної гостини відповідали свашки (пані: Л. Шевченко, Г. Жидовка, К. Корнієнко і М. Микитенко) та старости (пп. І. Данильченко, І. Шевченко, Ол. і М. Жидовки). На порозі залі зворушливо благословляли молодят батьки, а в залі гучно їх вітали численні гості, лондонці й прибулі з різних місцевостей Канади і США.

Розпочата молитвою весільна вечеря переходила за всіма правилами врочистости, з многоліттями, привітаннями тощо. Господар торжества — п. І. Данильченко — уміло й щиро вітав усіх, знайомив з головним столом, родиною, а головно — з так добре дібраною молодою парою, як слідує: Ольга — це добра, старша доня п-ва Миколи й Марії Ющенків, поважних громадян при Катедрі Св. Володимира в Торонті, при якій вона належно виховалась, віддано працювала в ОДУМ, аж до переходу до каледжу й затруднення в Лондоні, а зараз і на сталий тут побут; Дмитро — це послушний і діловий син п-ва Миколи й Ольги Співаків, знаних своєю підприємчивістю й жертвенною активністю громадян при українській православній церкві і взагалі в Лондоні; тут він, перейшовши всі форми виховання при рідній Церкві й організації — по навчанні в каледжі готується до праці при батьківському підприємстві. Обоє молодята віддано працюють виховниками при Юн.ОДУМ-і, організації, яка й звела їх на щасливу путь одружіння.

З привітами виступали: згадані батьки молодого і його дід, п. І. Жидовка, батько молодої, о. М. Дебрин — настоятель і о. Гр. Філь — прибулий з добродійкою як земляк молодої, та старший боярин — Гр. Яремченко. Були прочитані писемні привіти, включно від рідних з України. Всі висловлювали щирі побажання для молодят і надію на нову українську родину, здібну перейняти в майбутньому — права й обов'язки нашого життя поза межами батьківщини. Бо, у захваті веселости, можна переочити поважности справи, а саме — рідного, себто взаїмного одружіння нашої молоді, від якого — в найбільшій мірі залежить наша тут майбутність. Про це щасливе почування, особливо батьків, влучно й зворушливо висловилась материнськими словами пані Ольга, мати молодого.

Дякували всім — за все молодята, Дмитро й Ольга. По молитві подяки, дальший хід весілля відбувався за всіма звичаями українського побуту: з музиками, танцями, веселістю, зустрічами земляків, друзів скитальщини, обдаруванням молодят, та щедрою гостинністю батьків, дідів, бабусь.

На другий день в обід, там же у вужчому колі рідні й друзів, з такою ж щедрою гостинністю відбулись традиційні весільні поправини. Тут поздоровлялось з успіхом одруження дітей — батьків, та висловлювалось їм признання за їхні виховні старання.

Як звичайно, з цієї нагоди на заклик п. І. Данильченка переведено грошеву збірку на рідну пресу, в загальній сумі 115 дол.; з цього на пресфонд „Променя" призначено 15.00 дол.

Всім жертводавцям належиться щира подяка, батькам бажаємо потіхи з дітей, а молодятам — Дмитрові й Ользі щасливого родинного життя, на многі літа!

Приявний

поважну суму грошей.

Товариство передплачує журнал „Промінь" і сповнило свій бюджет до централі.

Фінансовий стан відділу: З 1971 року лишилося в касі — 2,070.82 дол., прибутки в 1972 році — 454.82 дол., видатки — 384.07 дол. В касі лишилося — 2,141.57 дол.

Заряд товариства на рік 1973: голова — Маруся Войціхівська, 1-ша заст. голови — Анна Пасішник, 2-га заст. — Анна Кіндрачук, секретарка — Єва Драпак, касирка — Анна Липчук. Референтки: культрно-освітня — А. Кіндрачук, господарства — Ольга Стельмащук, здоров'я — Анна Войціхівська. Контрольна комісія — Анна Войціхівська і Анастасія Спелей. Комітети: 1) господині до посуду: Софія Зіп, Анна Олексин, Михайлина Бальон. 2) господині до обіду і перекуски: Степанія Семенюк, Ольга Мадрига, А. Кіндрачук, А. Олексин. 3) господині до церкви: А. Войціхівська, Степанія Семенюк і Софія Зіп. Гардеробчики: А. Войціхівська і О. Стельмащук. Сестриця до церкви: Єва Кухта.

Єва Драпак, секретарка

З ДІЯЛЬНОСТИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ в Торонті

Річні загальні збори торонтонського відділу Комітету Українок Канади відбулися 1 травня 1973 р. На порядку дня було звітування уступаючої управи та контрольної комісії, дискусія над звітами, усталення відношення Ж.КУК до Комітету будови пам'ятника Лесі Українки в Торонті, вибір нової управи та внески і запити. Зборами проводила Дарія Темник, а секретарювала Марія Колодій. Звіти голови і членів управи виказали пожвавлену та успішну працю Торонтонського відділу Ж.КУК. Його заходами вшановано заслужену виховницю бл. п. Константину Малицьку, репрезентовано українців на міжнаціональних святочних показах (перед Різдвом — на передсвяточнім ярмарку, що його щорічно влаштовує Фолкс Артс Кавнсіл та показом великодного стола у фоає Торонтонського Ратуша), влаштовано Свято Героїнь і пороблено великі підготовчі праці для будови пам'ятника Лесі Українки. Збори висловили велике признання для енергійної і невтомної голови інж. Леоніди Вертипорох та інтенсивної співпраці цілої управи. На внесок голови номінаційної комісії д-р Зої Плітас, вибрано нову управу в такому складі: Бувша голова і голова Комітету будави пам'ятника — інж. Леоніда Вертипорох, голова і голова Комітету будови пам'ятголови — Ніна Шахраюк, 2-га заступниця — Анна Ференсів, рекордова секретарка — Марія Лантух, кореспонденційна і пресова секретарка — Ярослава Винницька, англомовна секретарка — Ольга Станько, касирка — Марія Спольська. Культ-освітна референтура: голова — Євгенія Ярмолюк, члени — Анна Ференсів, Ганна Ганьківська, Катерина Кут, Анна Рурик,

Анастасія Таращук, Катерина Кривоус, Левка Романик. Представниця до КУК — інж. Леоніда Вертипорох, архів — Софія Церковник. Контрольна комісія: Левка Романик, Ганна Ганьківська, Анна Рурик. Зв'язкові: Катерина Кривоус і К. Кравець.

Одною з важливих точок нарад загальних зборів було усталення відношення Комітету Українок Канади до Комітету будови пам'ятника Лесі Українки в Торонті. Досі оба ці комітети мали один провід, який очолювала інж. Л. Вертипорох і всі справи полагоджувано спільно. Цього року, згідно з ротаційною системою, головою Ж.КУК є члени Ліги Українських Католицьких Жінок і наступили зміни у персональному складі обох комітетів. Після жвавої дискусії на цю тему, оформлено це відношення як слідує: Комітет будови пам'ятника Лесі Українки є автономною частиною Ж.КУК, з власною управою і контрольними органами. Він звітує перед Ж.КУК про свою діяльність. Голова Комітету будови є рівночасно членом управи Ж.КУК.

Для започаткування збіркової акції на будову пам'ятника Лесі Українки влаштовано спільними силами обох Комітетів бенкет 14 квітня 1973 р. в залі Українського Дому. Він згуртував около 300 учатників, прихильників будови пам'ятника, між ними представників федерального, провінційного і міського урядів, та представників наших крайових, провінційних і 32 місцевих організацій.

Бенкет відкрила голова інж. Л. Вертипорох і в короткому слові повідомила присутніх про рішення Конгресу КУК поставити пам'ятник Лесі Українки в Канаді та переповіла перебіг наших дотеперішніх заходів в справі пам'ятника в Торонті. Господарями бенкету були Олександра Ковальська і проф. інж. Василь Янішевський, а головним промовцем мгр. Аріядна Стебельська. Почесним гостем на бенкеті був скульптор Михайло Черешньовський, який виготовляє проєкт пам'ятника У своїй промові шановний маестро з'ясував відношення мистця до задуманого твору, в який він мусить вжитися і полюбити материнською любов'ю

В мистецькій частині виступав квартет Інституту ім. Лисенка в складі: Марко Янішевський, Богдан Цуп, Роман Гоголь і Наталка Клюфас, сопрано Елеонора Бербенець та рецитаторки творів Лесі Українки: Надя Куца, Стефа Шимко та Галина Безхлібник.

Присутні гості вписували свої імена до пропам'ятної книги, а деякі складали ще свої пожертви на будову пам'ятника. Будівельний Комітет має своє осібне конто в кредитівці, до якого напливають пожертви наших кредитівок і поодиноких громадян. Незабаром будуть зладжені збіркові листи, які будуть роздані довіреним особам і інституціям, а висліди й імена жертводавців будуть подані в нафій пресі.

Пресова референтка Ж.КУК

З ПРАЦІ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ
в Гамільтоні, Онт.

Комітет Українок Канади має великі обов'язки. Він не тільки репрезентує і з'єднує всі жіночі організації даної місцевости, він ще мусить давати напрямні праці української громади, мусить цю працю поширювати і поліпшувати з бігом часу й обставин.

Про це добре знає Ком,ітет Українок Канади в Гамільтоні. Він створив Референтуру Молоді і успішно співпрацює з нею. Відділ причинився до створення Координаційного Шкільного Комітету, а тепер плянує зорганізувати Суспільну Службу в Гамільтоні. Це все Відділ виконує в порозумінні і співпраці з Комітетом Українців Канади.

Тепер опишу ще одну ділянку праці Відділу, яка особливо цього року розвинулася в Гамільтоні, а саме співпрацю з канадськими організаціями. Ми живемо в Канаді, є канадськими горожанами і нашим обов'язком є познайомитися з працею канадських організацій, співпрацювати з ними і навіть з часом користати з тих допомог, які вони одержують.

Але одним з найважливіших висліді такої співпраці буде ознайомлення канадців з Україною, її народом, його долею, культурою, мистецтвом. Як висловився один з визначаних поетів України, який перебував довший час у Канаді: „Як мало канадці знають про Україну". Це правда і це наша вина! Ми є великою етнічною групою в Канаді. Вклад наших піонерів у розвою Канади є дуже великий, а як мало канадців знає про це! Ми маємо багато можливостей не тільки говорити про себе і показати себе в Канаді, але можемо багато зробити для себе в Канаді і для України.

Розуміє це Комітет Українок в Гамільтоні і вже довший час плянує включитись в працю канадських організацій. А нагод є багато. Цього року наш Відділ в цім напрямі працював. 2-4 червня 1972 р. делегатки Комітету взяли участь в Конгресі Онтарійської Спадщини в Торонті. 18 червня Мистецька Рада Гамільтону й околиці спонзорувала Базар в міськім парку. Наш павільйон був одним з найкращих. Велика площа була обгороджена синьо-жовтими плахтами, а в середині були столики прикрашені вишиваними серветками і маками у фляконах. Над павільйоном повівали прапори України і Канади. Пані продавали голубці, вареники, борщ, печиво, каву, чай. Великі черги стояли перед нашим павільйоном. Крім того була ще гарна виставка вишивок і показ вишивання. Були також виступи дітей, а саме танки, співи.

11 червня на запрошення згаданої організації відбулася зустріч етнічних груп в Могавк Каледж. Пані частували себе взаїмно національними стравами. Наші голубці і вареники мали велике поводження. 25 і 26 листопада Мистецька Рада зорганізувала Мистецький Ярмарок етнічних груп. Пані з нашого Комітету приготовили показ вишивок та продаж печива. 9 грудня Рада запросила наш Відділ взяти участь у Різдвяній Вечері. Пані, згідно з нашими традиціями, приготовили Свят-Вечірній стіл, прибраний вишивками, заставлений нашими святочними стравами. Діти співали коляди.

При кінці листопада відбулася в Гамільтоні розігравка „Грей Кап". Це була велика подія в Гамільтоні. З усіх околиць Канади з'їхалося дуже багато людей. За ініціятивою Комітету всі залі, гарно прибрані в українськім стилі, подавали перекуски, обіди, вечері з українськими стравами. Успіх був великий. 1 грудня відбулася забава „Схід зустрічає Захід", на яку запрошено грачів українського походження. 25 грудня наш Комітет взяв участь у відкритті Мистецької Галерії, яку відкрив наш визначний член канадського уряду, пан Яремко. На день 8 лютого 1973 р. Канадська Рада Жінок запросила нас взяти участь в організованім Радою мистецького фестивалю. В березні відбудеться з великими урочистостями відкриття новозбудованої Авдиторії в Гамільтоні. Наш Комітет візьме участь в цій імпрезі. На ту ціль подаровано 100 дол.

Тепер Мистецька Рада Гамільтону й околиці плянує велику працю. Плянує поширити знання про етнічні групи по школах і серед канадських горожан. Зорганізовані відповідні етнічні групи

будуть мати нагоду систематично відвідувати школи і ознайомлювати учнів з своєю країною. Також плянується поширювати знання про поодинокі народи через розповсюдження дешевих видань по бібліотеках. Плянується також будову Багатокультурного Етнічного Центру. Етнічні групи Канади будуть мати також голос у відповідних організаціях. Багато є ще інших плянів. Велике завдання Комітету Українців Канади, Комітету Українок Канади і поодиноких організацій.

Пресова Референтура
Комітету Українок Канади
Відділ Гамільтон

Бл. п. ПАРАСКЕВІЯ ГАРАСИМІВ
Виндзор, Онт.

У п'ятницю, 1 вересня 1972 року, у шпиталі у Виндзорі відійшла у вічність на 79-му році життя бл. п. Параскевія Гарасимів.

Народилась Параскевія в селі Олексинці, повіт Борщів, Західня Україна. До Канади приїхала 1911 року 18-літньою дівчиною до м. Монтреалу. 1913 року одружилась з Якимом Гарасимовим. По 5-ти роках побуту у Монтреалі подружжя прибуло до Виндзору і тут цілий час родина проживала. Бог поблагословив їх чотирма дітьми — дві дочки — Марія і Софія та два сини — Степан і Василь. Всі діти подружені.

Параскевія Гарасимів була свідомою громадянкою, доброю дружиною та матірю дітей. Чоловік її Яків, який так само цікавився громадським життям, помер 1948 року і відтоді вона проживала сама. Належала до Т-ва Просвіта, була активною піонеркою впродовж 40 років. Була членкинею жіночого т-ва ім. Лесі Українки від 1932 року, належала до православної громади церкви Св. Володимира та до Т-ва Взаїмна Поміч. Передплачувала „Український Голос", „Промінь" та „Вісник". Була жертвенною на народні потреби і невпинно трудилась до кінця свого життя. Навіть і в часах депресії і великого безробіття Параскевія собі відмовляла, щоб піддержати громадське життя.

В неділю 3-го і в понеділок 4-го вересня, в похороннім заведенні Ендерсона відслужив Панахиду о. В. Метулинський, дякували М. Чаборик, Іван Рижок, Богдан Федчун та інші. Заупокійне Богослуження відбулось 5 вересня в церкві Св. Володимира. На похорон прибула вся ближча родина — брат Василь з Торонта, перва сестра Доця Ковч з Монтреалу, сестрінка Анна Шевчин з чоловіком з Детройту. Домовину несли — Григорій Бабій, Б. Федчун, В. Калин, Юрій Сеньчук, Ю. Ландига і М. Юричко. Похоронено бл. п. Параскевію Гарасимів на цвинтарі Ґрінлавн поруч з її чоловіка Якова і зятя Василя Ґургули. На цвинтарі прощальне слово виголосив о. Метулинський, від Взаїмної Помочі — Іван Рийок, голова.

Після похорону в авдиторії Товариства Просвіти відбувся жалібний обід і промови виголосили в пам'ять покійної. Програмою проводив Іван Рижок. Першим промовляв голова Т-ва Просвіти Юрій Сеньчук, підкресливши життя і заслуги покійної до згаданої установи та висловив співчуття родині. Від церковної громади промовляв парох о. Метулинський, від відділу Взаїмної Помочі Василь Калин, від відділу Союзу Українок ім. Л. Українки — голова Веронія Костинюк, брат Василь з Торонта, а подяку учасникам похорону висловив син Степан; дочка Марія Ґургула склала подяку членкиням відділу за приготовлення жалібного обіду в честь і пам'ять її дорогої Мами.

Бл. п. Параскевія ще за життя заслужила собі на пошану в останню дорогу від членів тих організацій, до яких вона належала, як і між чужими людьми, бо просторе похоронне заведення було по береги виповнене вінками, квітами та масою людей, які приходили, щоб віддати покійній останню прислугу.

Під час жалібної трапези в авдиторії, на якій було присутніх около 150 осіб, на заклик п. Б. Федчуна присутні склали на нев'янучий вінок в пам'ять покійної 181.00 дол.

Покійна золишила в смутку дочок — Марію і Софію, синів — Василя і Степана, одного зятя, дві невістки, 6 онуків і двох правнуків, брата Василя в Торонті, перву сестру Ковч у Детройті, з дальфої родини дві сестри в Україні.

Спи спокійним сном дорога сестро Параско! Ти була доброю українкою, працьовитою членкинею через 40 років життя у Т-ві Просвіта. Ми тебе ніколи не забудемо. Хай канадійська земля буде для тебе легкою. Вічна тобі пам'ять!

Юрій Сеньчук

ПОДЯКА

Ми, засмучена родина, висловлюємо щиру подяку Іванові Рижкові за зорганізування цілого похорону, о. Метулинському за відправи, п. Чаборикові за дяківство, співакам хористам, тим, що несли труну, членам Т-ва Просвіта, промовцям за вислови співчуття, приятелям за квіти.

В пам'ять нашої дорогої Мами на нев'янучий вінок на прес. фонд складаємо: 20.00 дол. на „Український Голос", 15.00 дол. на „Промінь" і 15.00 дол. на „Вісник".

Родина Гарасимів

Бл. п. СТЕФАН ЛУЦЮК
Принц Алберт, Саск.

В середу, 30 травня 1973 року, рознеслась сумна вістка по Принц Альберті й околиці, що упокоївся в Бозі на 70 році життя бл. п. Стефан Луцюк.

Стефан Луцюк народився 23 грудня 1902 року в Вакав, Саск. Виховувався при своїх родичах. Ходив до школи в Крукет Кріг. Одружився 26 травня 1929 року з Розалією з дому Веселовський в Принц Алберт, і замешкав в Принц Алберт до кінця свого життя.

Бл. п. Стефан залишив в смутку дружину Розалію, 2 сини і одну дочку. Сини: Михайло — Ню Йорк, Славко — Саскатун, Саск., і донька — Мілька Лафейвер — Принц Алберт Саск. Внуків залишив 9. Одну сестру: Катерину Фідик — Мелфорт, Саск.

Бл. п. Стефан за свого життя в Принц Алберті був підприємцем. Найперше він мав ресторан, пізніше „Рекс гросері", пул рум, Емпаєр гросері, пул рум знова, і Гардвер, з якого й відійшов на відпочинок 1968 року.

Протягом свого трудолюбивого життя бл. п. Стефан був одним з перших організаторів Української Православної Громади в Принц Альберті, за-

родком якої було братнє товариство ім. Тараса Шевченка, зорганізоване в 1928 році. З цього товариства 1933 року постала церковна громада, яким і був основоположником бл. п. Стефан. В пізніших роках був заступником голови громади, був членом контрольної комісії, був довголітнім управителем парафіяльного цвинтаря. Був жертвенним на церковні і громадські цілі, та все був щирим порадником у громаді. Бл. п. Стефан був щирим і добрим мужем, примірним батьком, і за свою тиху й лагідну вдачу, був люблений всіма.

В п'ятницю, 1 червня, в годині 8-ій вечора в храмі Св. Трійці в Принц Альберті відслужено Велику Панахиду, на яку прибуло багато вірних з міста й околиць, а в суботу, 2 червня, відбувся похорон зі Службою Божою при великій кількості людей. По Панахиді звечора була перекуска в церковній залі, так і по Похороні відбувся поминальний обід, який приготовили членкині Союзу Українок Канади, відділ в Принц Альберті.

В похоронних відправах крім місцевого пароха взяв участь Всч. о. Андрій Лакуста з Нипавин, Саск., який виголосив проповідь як на Панахиді, так і на Похороні.

Під час останнього прощання родина і вірні зложили на Нев'янучий Вінок 108.00 дол., які залишились в пам'ять Покійного в місцевому храмі, а родина зложила 20.00 дол. на кліщу і пресовий фонд „Вісника" та 10.00 дол. на пресовий фонд журнала „Промінь". Всім жертводавцям щира подяка.

Вічна Йому Пам'ять!

о. прот. М. Олесюк

Бл. п. ПЕТРО ТАНАСКО КУЗИК
Петлюра-Грендвю, Ман.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 26 лютого 1973 р., у шпиталі в Грендвю, Манітоба, після довшої недуги на 80-му році життя упокоївся у Бозі бл. п. Петро Танаско Кузик.

Петро народився 1892 року на Буковині. Прибув до Канади 18-літнім юнаком 1910 року й оселився в околиці Овк Лейк, Ман., де зайнявся фармеруванням. 1919 року повінчався з молодою Теклею з роду Комаринських з Марко, Ман. Прожили 4 роки в околиці Овк Лейк, тоді переїхали до околиці Марко, де вони разом з батьками пані Кузик фармерували 5 років. Відтак бл. п. Петро купив „гомстед" в околиці Петлюра і тут фармерував із своєю родиною аж до часу, коли пішов на відпочинок (1962 року), коли то переїхав із своєю дружиною до міста Грендвю, Ман.

У 30-их роках Петро Кузик був одним із основоположників, а потім, до кінця свого віку, членом громади Зіслання Св. Духа у Петлюрі, Манітоба. Бл. п. Петро був дуже активним членом громади та довгі роки старшим братом, аж поки недуга його активність перервала. Кожної неділі був у церкві на св. Літургії. Приступав регулярно до Св. Сповіди і Св. Причастя. Перед смертю побажав поєднатися з Господом Богом у Св. Таїнствах, лишаючи приклад побожного християнина. Багато вклав праці і пожертв на добро й розвиток рідної Церкви. За свого життя читав багато книжок і був передплатником „Українського Голосу" і „Вісника" від самих початків друкування цих газет. Рік тому бл. п. Петро з своєю дружиною пожертвували 600.00 дол. на Райські двері у церкві і на хоругви — 400.00 дол.

Покійний залишив у великому смутку свою дружину Теклю і дітей: Ірина Часовий з Торонта, Онт., Анна Новосад з Петлюра, Ман., Василина Пресняк з Едмонтон, Алта., Марія Кузик з Торонто, Онт., і Михальда Бюкенен з Торонто, Онт. Залишив покійний дідусь у великому смутку 10 внуків і 2 правнуки. Також залишив у смутку сестру Василину Ландига з Канора, Саск., і брата Николая, що живе на Буковині.

ПОДЯКА

Горем прибиті втратою нашого мужа і батька, дякуємо всім учасникам похорону: о. Равлюкові за його щирі слова співчуття та похоронні відправи; дякам та співакам за їх гарний спів; усім за квіти та кортки; тим що несли домовину та сестрицям за приготування поминального обіду; і всім, що у будь-який спосіб причинилися до похорону мого мужа і нашого батька. Нехай Всемилосердний Господь винагородить всіх вас стократно.

Дружина Текля і діти Покійного

Бл. п. ВАСИЛЬ БОЯРЧУК
Валей, Б.К.

У п'ятницю, 15 червня 1973 р., сумна вістка рознеслась у Валей і околиці про несподівану смерть і упокоєння бл. п. Василя Боярчука, довголітнього члена Української Православної Церкви в Канаді і члена церковного хору громади Успіння Пресвятої Богородиці в Валей, якого засумована родина і громада попрощали у вічність.

Василь Боярчук народився 22 листопада 1910 року в селі Грушвиці, Рівенської области на Волині, Зах. Україна. Народжений в родині Клима і Юлії Боярчуків. До Канади приїхав з своїми родичами в 1929 р., до місцевости Сіба Біч, Алберта. Початкову освіту здобув на Волині, а решту доповнив знанням англійської мови в Канаді. Одружений був з Надією Яремчук в 1933 році з Ватрос, Саск.

У перших початках в Канаді Василь Боярчук працював на фабриці в провінції Онтаріо, а згодом у Ванкувері Б.К. По закінченні другої світової війни оселився з родиною на фармі в околиці Сонденс, Алберта, де молоде подружжя проживало і провадило свою взірцеру господарку. А опісля йнов переїхали на сталий побут до Ванкуверу й оселилися в околиці Делта, Б.К. У цій місцевості, як і перед тим мали свою крамницю у Валей, так і тут набули крамницю з харчовими й мішаними продуктами та вдодаток мали комерційне підприємство „Стар", що в тійже околиці Делта над рікою Фрейзер продавали також і бензину для риболовських човнів. У той час і переїхали їх батьки на сталий побут до них. Крім того Василь Боярчук, як добрий фахівець і талановитий ремісник, збудував модерний риболовський човен, яким почав ловити рибу, а найбільше замилування мав у ловлі риби канадських морських „семонів". Це й було його спортово-рибальське замилування з його дружиною Надією, що від того часу, коли продали свій склеп мішаних продуктів і родина Боярчуків набула нове помешкання в Сурей. Тут стало легше й вигідніше жити, та несподівана смерть перервала нитку життя Василеві Боярчукові на 62 році його життя.

Похоронну Панахиду було відслужено в неділю вечером дня 17 червня, яку відслужив місцевий о. Настоятель під спів церковного хору з участю членів новозорганізованого всеванкуверського мужеського хору, до якого належав також і Василь Боярчук. Хором диригувала бані А. Залубняк. Похоронне заведення „Сурей Меморіял" не змогло вмістити всіх прибулих на цю жалібну Панахиду: членів родини, громади, приятелів і знайомих покійного.

Другого дня, 18 червня, в понеділок, похоронна відправа відслужена була в парафіяльній церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Валей. Божий Храм був переповнений вірними парафіянами, родиною, сусідами і приятелями. Похоронну відправу служив

Прот. П. Блажук під спів членів церковного хору з участю дяків: Д. Мацелюха, М. Грицюка та І. Торупки з Ванкуверу.

Проповідь про „Воскресіння мертвих" і прощальне слово виголосив о. Настоятель, що й попереджувало закінчення похоронної відправи. Тлінні останки похоронено на цвинтарі „Форест Лавн Меморіял Парк" в Бирнабі. Горем прибитих залишив покійний Василь свою дорогу дружину Надю, старенького тата Клима, одну дочку Галю і зятя Івана, трьох синів — Богдана, Мирослава і Романа та невісток: Одарку, Лорейн і Гетер, та трьох унуків — Рендала, Джералда і Тода.

По Похороні відбувся поминальний обід в парафіяльній авдиторії, після обіду щиру і теплу подяку зложив найстарший син Богдан всім присутнім і членам, як і членкиням, які прилагодили цей поминальний обід. Вкінці програми і ще головне слово сказав про покійного Василя о. Настоятель.

З пожертв на нев'янучі вінки призначено 10.00 дол. на „Промінь".

Бл. п. Василь за свого життя був людиною здисциплінованою і характерною, мав лагідну вдачу, любив рідну пісню й музику, належав постійно до Української Православної Церкви, був членом в громадах: Сіба Біч, Ванкувері і Валей, належав до церковних хорів і брав у них активну участь, належав до управи церковного заряду.

Вічна Йому Пам'ять!

о. П. Б.

ПОДЯКА

У тяжкім горі і печалі засумована родина складає щиру подяку о. Настоятелю, Похоронному заведенні „Сурей Меморял" управителеві п. Йонгові, церковному хорові, диригентці пані А. Залубняк, членам обидвох Українських Православних Громад Валей-Ванкувер і членкиням місцевого відділу імени Ольги Кобилянської в Валей за приготовлення похоронного обіду, тілоносцям. Дякуємо і всім тим, що прислали квіти і картки співчуття, як і всім тим, що особисто співчували й розраджували нас у тяжкім горі та будь-чим особисто фізично і духовоморально нам допомагали в цих сумних днях нашого горя.

Осиротілі: Дружина Надія, тато Клим, дочка Галя з мужем, сини Богдан, Мирослав і Роман зі своїми дружинами та внуками.

Бл. п. МИХАЙЛО ВАКАЛЮК
Ванкувер, Б.К.

В середу, 31 січня 1973 року, рознеслася сумна вістка, що на удар серця в повному розквіті на 55-ім році трудолюбивого життя, упокоївся у Бозі бл. п. М. Вакалюк. Залишив він у глибокому смутку улюблену дружину Марію, 3-х синів, маму, 4-х братів і 4-ох сестер. Народився Михайло в родині Григорія і Віри Вакалюк, 25 листопада 1917 р. в околиці Канора, Саск. В цій околиці виріс, виховався та закінчив Гайскул.

В 1938 році переїхав до м. Торонто, Онт., де набув власне торговельне підприємство, яке провадив до 1944 року. В 1944 році повернувся назад до рідного Саскачевану й поселився в м. Йорктоні, де в 1946 році одружився з учителькою Марією Василів, з якою прожив у щасливому подружжі 26 років та виховали вони трьох гарних синів. До Ванкуверу приїхав у 1947 році, де й прожив у чесних трудах до кінця свого земного життя. Михайло Вакалюк був тихої і лагідної вдачі, скромний і працьовитий, добрий муж і батько. Був членом Православної Громади у Ванкувері та завжди з посвятою виконував усі обов'язки супроти Громади, свого народу й рідної справи. Завжди щедро жертвував, як на церковні так і на національні потреби. Любив працювати в громаді, чим багато спричинився в розбудові її та завжди допомагав своєму ближньому і цим приєднав собі багато приятелів.

Величавий похорон почався Панахидою в похоронному заведенні Маунт Плезент Каплиці в неділю, 4 лютого, а на другий день відслужено похорон в церкві Пресвятої Трійці в Ванкувері, з участю оо. прот. І. Гикавого та П. Бублика; милозвучно співав церковний хор під управою пані Є. Єлиняк. Всеч. Отці сердечно прощали покійного, підкреслюючи його заслуги супроти рідної Церкви і свого народу, та висловили своє глибоке співчуття дружині, дітям та всій родині покійного. Тіло бл. п. Михайла спочиває на Православному цвинтарі Форест Лан в Бирнабі, Б.К.

Після похорону в Народному Домі відбувся поминальний обід, під час якого були висловлені співчуття родині покійного від різних організацій, потім о. Бублик звернувся з закликом до присутніх, щоб увіковічнити пам'ять про покійного пожертвою на Нев'янучий Вінок — на будову нової Парафіяльної Авдиторії; зібрано — 526.00 дол., після цього дружина і найстарший син — сердечно подякували: отцям, диригентці й хористам, Жіночому Товариству, тілоносцям, всім за квіти та співчуття, всім учасникам похорону й жертводавцям і всім, що в будь-який спосіб спричинилися в полегшенню душевного болю родині.

В неділю, 11 березня, по Службі Божій о. прот. П. Бублик теплими словами згадав покійного та відправив Панахиду в сороковий день. Після Панахиди в домі покійного відбувся поминальний обід, де присутні на заклик учителя Івана Ткача склали пожертви в пам'ять покійного на рідну пресу, з суми якої вділено на пресовий фонд „Українського Голосу" 25.00 дол. і на фонд „Променя" 25.00 дол.

Всім жертводавцям щире спасибі. Нехай милосердний Господь засмучену дружину, дітей та всю родиню тримає у Своїй ласкавій опіці, а душу бл. п. Михайла нехай оселить в оселях, де всі праведні спочивають.

Вічна Йому Пам'ять!

(опб)

ПОДЯКА

Складаю щиру подяку прот. о. Петрові Бубликові, прот. о. І. Гикавому за відправу Служби Божої, пані Є. Єленяк за диригування хором, п. Єленякові і п. М. Охітві за дяківство і всім тілоносцям, членкиням відділу ім. Л. Українки за поминальний обід, всім жертводавцям за грошові дари на нев'янучий вінок на будову нової авдиторії, всім тим, що вислали картки співчуття та букети живих квітів.

Дружина Марія і сини — Тимофій, Роман і Давид

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Книдлі зі зливками

4 горнятка вареної мнятої картопі
2 горнятки муки
1 яйце
1 ложка молока
1 ложечка соли
Сині сливки, приблизно 1 фунт, цукор
½ фунта масла
4 ложки тертої булки

Змішати картоплю з мукою, додати яйце, молоко і сіль. Замісити тісто, але довго не вимішувати. Тісто має бути вільне і липке. Виложити тісто на стільницю, добре підсипану мукою, і виробити довгий валок. Покраяти на невеличкі кусники.

Приготовити сливки; помити, обсушити на стирці, розкраяти уважно один бік сливки і вийняти кістку, уважаючи при тім, щоб сливка трималася ціла. У серединку сливки дати трохи цукру, стулити разом і загорнути в розплесканий кусник тіста, зліплюючи добре береги.

Варити в кипячій посоленій воді по кілька книдлів нараз. Коли книдлі спливуть на верх і вже готові, вийняти на ситко, а відтак дати до столової мищини, помастити топленим маслом, а верх посипати цукром і тертою булкою, зарумяненою в маслі. Подавати гарячими на стіл. Картоплеве тісто дає ніжні, м'які книдлі.

Начинювані помідори

Помити достиглі, червоні помідори зрізати вершок з короною, а середину вибрати ложечкою, лишаючи стінку на чверть цаля грубости. При тому треба вважати, щоб не ушкодити стінки. Посолити помідорові шкаралупки внутрі і перевернути на тарілку, щоб рідина зійшла. Вибрану пульпу з помідорів посікти або перетерти через ситко, щоб відділити зернятка, і вживати до начинки та підливи.

Начинку приготовити, яку хто бажає. Коли є варене або печене м'ясо, посікти його дрібно або змолоти. Додати трохи помідорової пульпної тертої булки, усмажену цибульку і заправити начинку до смаку сіллю і перцем. Начиняти тим помідори, прикриваючи верх тертою булкою, змішаною з маслом. Уложити начинені помідори у вимащену посуду, а дно покрити оставшою пульпою з помідорів. Накрити і пекти в мірній печі (375) 20 хвилин, тоді зняти покришку і далі пекти 10 хвилин.

Замість м'яса начинку можна зробити з рижу. Зготовити риж на сипку кашу. Присмажити дрібно січену цибулю і зелений або червоний солодкий перець в маслі і змішати з рижом. Додати трохи тертого жовтого сиру, помідорової пульпи і заправити до смаку сіллю, перцем і кропом. Начиняти помідори і пекти як подано вище.

Дуже добрі помідори начинювані яйцями. Приготовити помідори до начинювання, посолити і поперчити внутрі та перевернути. Тоді уложити порожні шкаралупки у вимащену посуду і пекти у мірній печі 10 хвилин. Уважно спустити сире яйце в кожний помідор і верх легко посолити. Пекти у мірній печі приблизно 10 хвилин, або поки яйце не зітнеться.

Начинки до помідорів можуть складатися з комбінацій різних пожив. Наприклад, гриби з м'ясом і рижом, або комбінація городини — підсмажена в маслі дрібно січена або стерта на терці городина як цибуля, пастернак, селера, солодкий перець, морква. Кожна господиня може виробити собі свою улюблену начинку, відповідно до смаку родини.

Пай з свіжих бросквин

На спечену паєву паляницю наложити свіжі бросквини покраяні на дрібно і скроплені цитриновим соком, щоб не темніли. Притрусити верх цукром до смаку. Поверх того наложити зварену піну, яку робиться як слідує:

2 білки (цілі не вбиті),
2 ложки води,
пів горнятка цукру,
чверть ложечки ванілії,
одна восьма часть ложечки соли.

В горішну часть подвійного баняка дати білки, сіль, цукор і воду. Вбивати все разом, щоб докладно змішалося. Вложити баняк на пару спіднього подвійного баняка. Вода має кипіти. Вбивати масу одну мінуту. Відставити баняк з вогню і дальше вбивати дві мінути, або аж маса зачне зводитися гугими купками. Додати ванілію, вбивати дальше, щоб розмішалася і виложити піну на пай. Верх посипати кокосовим горіхом (коконац).

Картопляні блинці

3 горнят тертої сирої картоплі, 1 терта цибуля, 1 розбите яйце, 1 ложечка сели, 3 ложки тертого хліба, 1 ложка муки, перець і нотмег до смаку.

Розмішати добре і смажити на пательні на маслі, щоб блинці не пристали. Класти 2-3 ложки розмішки на один блинець і смажити з обох боків. Тримати в теплій печі, доки не скінчите решти. Подавати з квасною сметаною, грибовою підливкою або яблочним компотом.

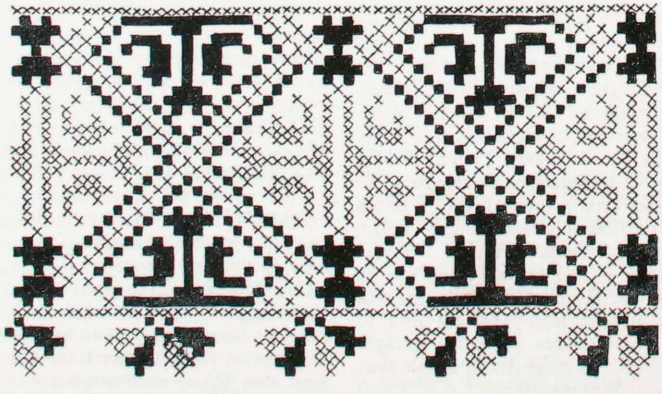

Із збірки **Олени Пчілки.** Український взірець, мотив виконаний хрестиками у двох красках волічкою на зимовім жакеті при долу і рукавах, стоячий ковнірець, до жакета також вишити капузу на голову облямовану футерком.

Союз Українок Канади, Музей, Торонто Філія.

Думки про довголіття

Наука вважає, що однією з основних умов довголіття людини є творча суспільно корисна праця і різноманітний змістовний відпочинок....

І дійсно, без повсякденного трудового творчого напруження органи тіла поступово втрачають здатність до самооновлення і передчасно відмирають. Довголіттю сприяє дотримання на підприємствах, в установах гігієнічних умов, боротьба з пилом, брудом.

Повноцінна творча праця, яка приносить моральне задоволення, повинна щодня змінюватися відповідним відпочинком. Відпочивати треба уміло. Якщо людина не дуже втомилася, дозвілля мусить бути активним. Корисно попрацювати в садку, на городі. Для оптимальної тонізації нервової системи і достатнього насичення організму киснем рекомендуються прогулянки на свіжому повітрі, туризм, регулярне заняття спортом.

Вирішальне значення для забезпечення довголіття має збереження протягом усього життя повноцінної нервової системи...

Щоб довго жити, треба додержуватись правильного режиму харчування, особливо людям старшого віку. Треба споживати смачну повноцінну їжу, приймати її у певний час, не вживати гострих приправ та алкогольних напитків.

Щоденний раціон харчування повинен мати достатню, але не зайву енергетичну цінність. Краще закінчити їсти тоді, коли відчуваєш, що міг би ще поїсти. Їжа повинна містити в собі мінімум повноцінних білків. Організм треба підтримувати білками тваринних продуктів, але не надмірно. Вегетаріанство для старших людей не обов'язкове. Вистачить два дні на тиждень молочно-яринно-овочевої дієти. Тваринні товщі бажано замінювати рослинними, рекомендується уникати смаженого. Їжа повинна бути багатою на вітаміни, які є стимуляторами обміну речовин.

Корисним також є споживати кисле молоко, кефір і особливо ацидофільне молоко (кисле), що є дійовим засобом припинення гниття у товстих кишках.

Важливою передумовою довголіття є ліквідація хвороб, насамперед інфекційних. Будь-яка хвороба, особливо грипа, яка часто повторюється, залишає тяжкі наслідки в організмі і перш за все в центральній нервовій системі, і серцево-судинних системах, в нирках і печінці. Проведення прищеплювання проти хвороб, продовжує життя людини в середньому на 10 років, а застосування антибіотиків — ще на 7 років.

Слід пам'ятати, що піклуватися про довголіття треба починати не тоді, коли людині перевалило за піввіку, а з дитинства.

Пров. В. Нікітін.

Цікаве у світі

Про оперу „Севільский цирульник"

Видатний італійський композитор Джоакіно-Антоніо Россіні, який народився 180 років тому, створив близько сорока опер, чим прославив своє ім'я в усьому світі. Серед них „Севільський цирульник", „Танкред", „Отелло", „Вільгельм Тель", „Магомет II." Свій трудовий шлях він почав у десять років: був ковбасником, ковалем, співаком.

Россіні писав по кілька опер на рік. За період інтенсивної творчості (майже двадцять років) створив майже більшість своїх оперних творів, а за останні 39 років життя — лише ряд романсів, фортепіянних п'єс тощо. Стендаль писав про нього: „В Італії живе людина, про яку говорять більше, ніж про Наполеона; це композитор, якому ще немає двадцяти років."

У глядачів величезну популярність і незмінний успіх має найкраща комічна опера Россіні „Севільський цирульник," що була створена за 13 днів, а поставлена за наступні девять днів і... зазнала повного фіяско.

Вибухнув великий скандал. Виникненню сприяло те, що уславлений тенор Гарція (Альмавіва), в першій дії ненароком порвав струни своєї гітари, а виконавець партії дона Базіло упав у другій дії.

Публіка сміялась, кричала і шикала. Апогею скандал досяг, коли поміж виконавцями на сцені зявилася... кітка, Але в той час, коли публіка освистувала Россіні, він один з незворушеним спокоєм аплодував своїм виконавцям, викликаючи ще більшу розлюченість слухачів.

На другу виставу опери композитор не пішов. А на ній була вже інша публіка. Перший акт мав величезний успіх. Імпресаріо послав за Россіні і коли той з'явився у театрі, йому влаштували гучні овації. Закінчився спектакль справжнім тріюмфом.

З того часу почалася слава Россіні і переможний шлях Севільського цирульника по оперних сценах світу.

Ю. Гекельман

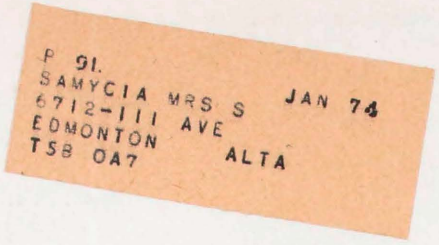

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, кореспр. секретарка добр. Г. Метулинська на пресовий Фонд журнала $70.00

Ст. Кетеринс, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, секр. д-ка М. Легенюк переслала 50.00

Лондон, Онт. — З приводу смерти бл. п. Клеоніки Квасницької, зібрано $15.00, відділ ім. Княгині Ольги пожертвував $22.00 — разом о. М. Дебрин переслав на пресовий фонд 37.00

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана, реф. Анна Особа $18.00 на передплати.

Монтреал, Кве. — Відділ ім. Доньки України з нагоди 80-ліття уродин Марії Гумчак, С. Кульба переслала 24.00

Лондон, Онт. — З нагоди вінчання Дмитра Співака й Ольги Ющенко, о. М. Дебрин переслав збірку 15.00

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Ю. Голова переслала $29.00 на передплати. Анна Бойко Бойко $12.00 на передплати.

Едмонтон, Алта. — З нагоди 60-ліття подружжя Дмитра й Павлини Мицаків, К. Теличко переслав 5.00

Келґарі, Алта. — З нагоди дня уродин пані Т. Садової, А. Ткачук переслала збірку 9.00

Содборі, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги — з нагоди показу історичних строїв, голова Г. Пігурська переслала 7.00

Ванкувер, Б. К. — З приводу смерти бл. п. Василя Боярчука родина Покійного зложила на пресовий фонд журнала 10.00

Брентфорд, Онт. — З похорону бл. п. Дмитра Яремія, збірку переслав П. Савіцький 5.00

Ту Гилс, Алта. — Відділ ім. Лесі Українки 3.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

П-во Гавриїл і Олена Слюсарчуки — Едмонтон, Алта., з нагоди 50-ліття подружнього життя зложили на пресовий фонд журнала $50.00

П-ва Онуфрій і Евдокія Кіт — Велленд, Онт., з нагоди покликання їхньої дочки Люби Кіт до лави адвокатів, зложили 20.00

Катерина Редкевичч — Монтреал, Кве. 15.00

Дарія Ірійчук — Гвайт Рок, Б. К. 15.00

Анна Боднар — Торонто, Онт. 10.00

Анна Семко — Геффорд, Саск., з нагоди одержання грамоти Союзу Українців Канади за 25-ню приналежність і праці в Союзі зложила 10.00

П. Гарбуз — Геффорд, Саск., з нагоди одержання Грамоти С. У. К. за 25-ню приналежність і працю у відділі Союзу зложила 5.00

Анастасія Тріщук — Оттава, Онт. 5.00

Д-ка Е. Кокорудз — Шіго, Саск. 5.00

Е. Боднарчук — Торонто, Онт. 5.00

Евдокія Кіт — Велленд, Онт. 5.00

Стефанія Кульба — Монтреал 5.00

Г. Білоус — Монтреал 5.00

Д-ка П. Блажук — Сорей, Б. К. 4.00

Юлія Маріка — Ледук, Алта. 4.00

Д. Лазарович — Герров, Онт. 4.00

І. Грицан — Сонингдейл, Саск. 4.00

Н. Мадей — Монтреал, Кве. 3.00

Зоя Гречко — Торонто, Онт. 3.00

І. Карплюк (Іванова) — Геффорд, Саск. 3.00

О. Сливка — Торонто, Онт. 3.00

Марія Барбаза — Сарнія, Онт. 3.00

По $2.00 — Пані: Марія Скварчук — Флин Флон, Ман., Ольга Сенчук — Виндзор, Онт., Марія Граб — Квейкертавн, Па., Анна Данелович, Едмонтон, Алта., Т. Гусак — Давфин, Ман., Е. Дубельц — Мирнам, Алта., Галя Маріянич — Ту Гилс, Алта., Анна Векарчук, — Монтреал.

По $1.00 — Пані: А. Крипякевич — Вінніпеґ, Ман., П. Сирота — Каледонія, Онт., Б. Малицька — Лашін, Кве., Д. Боклащук — Саскатун, Саск., П. Гарапяк — Кавн, Ман.

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже друге видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушників з показником кольорів ниток. . взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкриваалсь.

Ціна $6.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024 - 82 Ave. Edmonton, Alta
T6G 0T2.